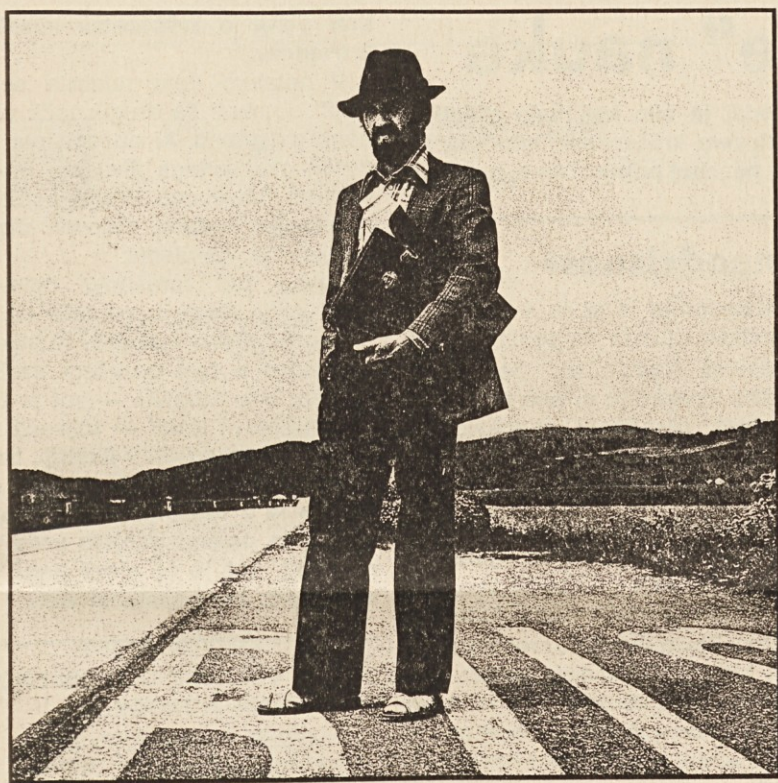

naš tednik

LETO XXXI. — Štev. 36 6. septembra 1979 Cena 4.— šil. (5 din)
Poština plačana v gotovini Celovec P. b. b.
Erscheinungsort Klagenfurt Verlagspostamt 9020 Klagenfurt

**Deutschkärntner Arbeiter und Bauern!
Dieser Slowene will Euch Eure Fabriken
in Südkärnten wegnehmen!**

KEL

V vsesplošni poplavi plakatov za deželnozborske volitve se odlikujejo novi plakati KEL tako po obliki kakor po vsebini. Medtem ko vsebujejo plakati drugih strank nekaj besed brez vsakega pomena, vzbujajo plakati KEL k razmišljanju. Izrek nad delavcem naj bi provociral ljudi k razmišljanju: Podobne trditve mnogokrat slišijo. Če pa kdo pogleda Slovence na postaji, bo spoznal, da je ravno takšen kot on. Prav tako poprečni volilec ni posestnik tovarne, torej mu je tudi ne morejo vzeti. KEL opozarja na nevarno igro večinskih strank glede delovnih mest, plakat opozarja na absurdnost argumentov KHD in njemu poslušnih strank.

Samostojen nastop življenjsko potreben

Koroška enotna lista/Kärntner Einheitsliste (KEL) se je odločila, da bo spet nastopila pri deželnozborskih volitvah oktobra 1979. V zadnjih štirih letih se je pokazalo, da so vodilne politične sile na Koroškem pod slej ko prej močnim vplivom javnega mnenja, ki ga ustvarja koroški Heimatdienst, in da zaradi tega kljub nasprotnim trditvam niso volje, da bi dale Slovincem pravice, zagotovljene v členu 7 avstrijske državne pogodbe. Po političnem razburjenju zaradi vsiljenega jezikovnega štetja in zaradi zakona o narodnih skupnostih, ki so ga izdelali brez sodelovanja in proti volji slovenske narodne skupnosti, je sledilo razmeroma mirno obdobje. Vendar to ni bil mir po zadovoljivo urejenem sporu; med slovensko narodno skupnostjo je bilo namreč opaziti strastost po utrudljivem in brezuspeš-

nem upanju proti protizakonitim zakonom in izvršnim ukrepom; politično vodilne sile nemškogovoreče večine na Koroškem pa so za navidezno demokratično zunanostjo miru, ki so si ga privoščile, počasi in dosledno mogle izvesti tristrankarski sporazum in s tem nameravali nadaljnje desetkanje slovenske narodne skupnosti z neprekinjenim družbenim in političnim pritiskom. Tozadevni ukrepi — predvsem nova razdelitev volilnih okrožij in združevanja občin — jemljejo aktivni politični udeležbi slovenske narodne skupnosti pri deželni in v močni meri tudi pri občinski politiki na jezikovno mešanem ozemlju takorekoč vsako možnost do uspeha. Slovenska narodna skupnost je še naprej ogrožena, čeprav ne tako spektakularno vidno kot morda leta 1976.

Zaradi tega je po mnenju KEL

Slovenska beseda ob odprtju pliberškega sejma

Južna Koroška je zadnji konec tedna bila v znamenju pliberškega sejma. Pravijo, da že dolgo ni bilo toliko obiskovalcev na tem tradicionalnem sejmju na travniku. Razstavljalci in sploh pliberški obrtniki so lahko zadovoljni.

Tokrat je na otvoritvi pliberškega sejma bilo slišati tudi v uradnem delu slovensko besedo. Pliberški mestni svetnik Stanko Vauti, izvoljen na slovenski listi, je kot pristojni referent za tržne zadeve pozdravil udeležence v obeh deželnih jezikih. Bila je navzoča vsa deželna politična prominenca od deželnega glavarja Wagnerja navzdol. Prvič so bili uradno povabljeni tudi zastopniki obeh osrednjih organizacij koroških Slovencev.

Zborovanje KEL v Dobrli vasi: glede volitev na ustavno sodišče!

V kulturnem domu v Dobrli vasi je bil zadnji četrtek sestanek kandidatov samostojnih list v Podjuni, namenjen deželnozborskim volitvam 7. oktobra letos. Prireditelj je bil Klub slovenskih občinskih odbornikov, govornika pa predsednik NSKS dr. Matevž Grilc ter dr. Robert Saxer, eden od neustrašnih nemškogovorečih prijateljev koroških Slovencev.

Uvodoma je navzoče pozdravil predsednik Kluba mag. Filip Warasch. „Iz dneva v dan bolj vidim, da je bila odločitev za kandidaturu pravilna,“ je nato dejal dr. Matevž Grilc. Kajti vsaka od večinskih strank se boji razdreti tristrankarski sporazum glede preštevanja in sedaj veljavne protimanjšinske zakonodaje. Odločitev za samostojni nastop je bila sicer zelo pozna, vendar hoče KEL biti tudi gibanje preko volilnega datuma.

Dr. Grilc se je nato dotaknil manevrov večinskih strank pri teh volitvah glede Slovencev. „Borbeni mandat dati Slovincem je nezaslišano preziranje koroških Slovencev. Manjšina naj se sedaj bori za stranko in ji da glasove, akoravno ji je ta stranka skozi zadnjih devet let delila edinole brce.

Glede novega volilnega reda za deželnozborske volitve, ki oropa Slovence sleherne realne šanse, da dobijo v zakonodajni forum dežele svoje lastno in neodvisno zastopstvo, je dejal dr. Grilc, da se

bodo koroški Slovenci obrnili na ustavno sodišče.

Socialisti so tokrat docela računali, da Slovenci tokrat ne bodo več kandidirali. Sedaj jih je kandidatura le zbegala do določene mere.

Glede Hanzija Ogrisa, ki zopet kandidira na socialistični listi — tokrat na 26. ali 27. mestu —, je bil dr. Grilc skeptičen. Kajti v letih od 1970 do 1975 je imel Ogris le malo možnosti javiti se v deželni zboru k besedi. Nekajkrat je govoril o vprašanih požarnih bramb, trikrat podal kratko poročilo o željah manjšine, dosegel pa ni uspeha. Grilc je dejal, da bo Ogris več ali manj direktno podpiral politiko večinskih strank — tudi glede manjšine.

Naslednji govornik je bil dr. Robert Saxer. Uvodoma je opozoril na pojem, ki je zadobil tudi med koroškimi Slovenci potrebno pozornost: namreč pojem „strukturnega nasilja“. Dejstvo je, da so se koroški Slovenci do neke mere kot posamezniki že spoprijaznili z diskriminacijami, ki so postale neke vrste koroški vsakdan; npr., če kdo ozmerja Slovence, ker se poslužuje v javnosti materinske govornice. Če bi se to zgodilo komu drugemu, ki ni tukaj doma ali morda Nemcu, bi se le-ta upravičeno razburjal. Slovenec pa je čestokrat tega že tako navajen, da kvečjemu skomigne z rameni, kar pa še ne po-

meni, da krivice ne bi več spoznal. Saxer se je potem dotaknil tudi poročanja koroških občil, ki jih prav tako ni mogoče ločiti od tega vzdušja.

Portret Karla Smolleta (str. 5)

Dvojezično je boljše!

Dvojezično je boljše! To geslo velja predvsem sedaj ob začetku novega šolskega leta, ko otroci vstopajo v šolo. Prijavite Vaše otroke k dvojezičnemu pouku! — Možnost za prijave (ustmeno ali pismeno) je prvih deset šolskih dni — nedelja ne šteje. Vsaka prijava na ljudski šoli šteje za vso dobo šolanja na ljudski šoli in ni potrebna ponovna prijava. Za glavno šolo je treba otroka prav tako le enkrat prijaviti — tudi tukaj prvih deset šolskih dni, tudi tukaj velja prijava za vso dobo bivanja na glavni šoli.

Starši, omogočite Vašim otrokom čim boljše izobrazbo. K boljši izobrazbi spada tudi znanje jezikov, predvsem materinega jezika. To ugotavljajo in spoznavajo vsi strokovnjaki ne glede na jezikovno pripadnost. Ne pustite se zavajati od argumentov vaških „učenjakov“, ki trdijo, da učenje slovenščine nepotrebno obremenjuje otroke. Vaši otroci pozneje ne bi razumeli, zakaj se niso avtomatično naučili še enega jezika.

sploh ni zmožna, da bi rešila bistvene politične probleme naše dežele.

Ti problemi ter politični interesi in cilji v njih ozadju so v toliko vseavstrijskega pomena, ker — notranjepolitično gledano — vsebujejo očitne fašistične tendence in ker so — zunanje politično gledano — vir neprenehnih nemirov; tako ustvarja npr. neprekinjena propaganda KHD videz odvisnosti zastopnikov slovenske narodne skupnosti od Jugoslavije in neprenehno oarža dobre odnose Avstrije s to deželo.

nastop pri deželnozborskih volitvah življenjsko potreben za slovensko narodno skupnost; samo tako se more le-ta čutiti in izoblikovati kot politična sila in samo tako tudi ne bo pozabila, zavzemati in bojevati se za svoje ustavno zagotovljene interese in se upirati proti politični praksi, ki je samo navidezno demokratična, v resnici pa prezira načela avstrijske ustave. KEL je spoznala v bojih za pravice slovenske narodne skupnosti, da je narodna diskriminacija zaradi neprenehne propagande KHD tesno povezana s socialno diskriminacijo in z diskriminacijo demokracije; tako so npr. gospodarska revščina in nizke plače na spodnjem Koroškem neposredno v zvezi z nemškonomacionalno propagando, kot se je to tudi pokazalo pri sporih okoli Rebrce; prav tako npr. tudi posilstvo avstrijske ustave, ko je dr-

žavni zbor sklenil spremembo zakona o ljudskem štetju. Zaradi tega so Slovenci spoznali, da je boj za njihove pravice hkrati boj za socialni razvoj na Koroškem in boj za avstrijsko demokracijo in njeno ustavo.

Ker pa jih pri tem puščajo etablirane politične sile na cedilu, potrebujejo Slovenci, da ne bi bili dokončno odrinjeni v nacionalni geto, stike s tistimi demokratičnimi silami v Avstriji, ki delujejo deloma znotraj, deloma zunaj političnih strank, ki hočejo nadaljevati z družbenim in socialnim razvojem in ki so pripravljene, da se zavzemajo za ohranitev in izpolnitev demokratične ustave. KEL skuša zaradi tega razviti politično alternativo, vzorec za sodelovanje demokratičnih sil zunaj etabliranih strank na Koroškem, katerih okamenela in od nemškonomacionalne propagande politika v številnih primerih

STRANKA GANDHI SE KREPI
NEW DELHI — Kongresna stranka Swarana Singha je iz države Maharaštra skoraj izbrisana, saj so se domala vsi njeni najuglednejši voditelji odločili, da se pridružijo kongresu Indire Gandhi. V resoluciji s sestanka je poudarjeno, da Indirin kongres in tradicija indijskega nacionalnega kongresa nadaljujeta pot, ki sta jo začrtala Mahatma Gandhi in Javaharlal Nehru.

Po nedavnih napovedih, da bodo izredne volitve decembra, se je tudi po drugih indijskih državah precejšnje število znanih politikov začelo odločati za stranko Indire Gandhi. To je še zlasti izrazito v državi Karnataki, kjer je že ogrožena vlada Devaraja Ursa, še do nedavnega tesnega Indirinega sodelavca, ki je zdaj v kongresu Swarana Singha.

DOM MLADIH HRVATOV
ŽELEZNO — Hrvaški akademski klub na Dunaju, ki združuje vso mladino z Gradiščanskega, je pripravil letos v Klimpuhu že 7. „Dan mladine“.

Na prireditvi se je zbralo veliko mladih, njihovi rojaki iz Poreča, predstavniki zveze socialistične mladine Hrvaške, društva za sodelovanje z gradiščanskimi Hrvati in drugimi.

Ko je Marjana Grandič v imenu hrvaškega akademskega kluba pozdravljala zbrane, je zlasti poudarila, da ima prireditelji namen, da opozori javnost na probleme gradiščanskih Hrvatov, kakor so na primer neurejene razmere v otroškem varstvu in na številnih drugih področjih, saj je znano, da republika Avstrija tudi na Gradiščanskem ne izpolnjuje svojih obveznosti iz državne pogodbe.

APEL IRANSKIH KURDOV

DUNAJ — Iranski Kurdi so naslovili na šefe držav neuvršenih, ki zasedajo v Havani, poseben apel, v katerem pozivajo članice gibanja neuvršenih, naj njihovi predstavniki posvetijo posebno pozornost zaskrbljujočemu položaju kurdske narodne skupnosti v Iranu. Kot je znano, Homeinijeva vlada kljub zagotovilo, da bo tako imenovana moslemska država spoštovala pravice vseh manjšin, kruto zatira Kurde v Iranu.

Okoli 250 oseb je sledilo pretekli petek pozivu iranskih in kurdskih študentov na Dunaju na demonstracijo proti režimu Homeinija. Pred iransko ambasado so demonstranti zahtevali na transparentih „demokracijo za Iran“, „umik teheranskih čet“ in „avtonomijo za Kurdistan“.

SOVJETSKO-AMERIŠKA
TRGOVINA UPADA

MOSKVA — Trgovina med ZDA in ZSSR se je v prvih petih mesecih letošnjega leta v primerjavi z enakim obdobjem lani, vsaj kot kažejo podatki ameriškega trgovskega urada v Moskvi, zmanjšala. Vrednost celotne trgovine med državama je med januarjem in junijem letos dosegla 1,27 milijarde dolarjev, kar je za 13,6 odstotka manj kot v enakem času lani, ko je dosegla 1,47 milijarde dolarjev. Ameriški izvoz v ZSSR se je v primerjavi s petimi meseci lanskega leta zmanjšal za 12 odstotkov oziroma na 1,1 milijarde dolarjev. Hkrati je dosegel sovjetski izvoz v ZDA komaj 167,9 milijard dolarjev, kar pomeni, da se je glede na prvih pet mesecev lanskega leta zmanjšal za 21,9 odstotka.

KONČANA KONFERENCA
OZN

DUNAJ — 2. septembra se je končala dvotedenska konferenca OZN „Znanost in tehnologija v službi razvoja“, na kateri so sodelovali predstavniki 141 držav in mnogih mednarodnih organizacij.

Na tej konferenci so govorili predvsem o akcijskem programu, ki naj bi pomagal rešiti troje vrst problemov: prenos znanosti in tehnologije v manj razvite države, ustanovitev sklada, iz katerega naj bi financirali ta prenos in razvoj znanosti v manj razvitih državah ter — ustanovitev medvladnega telesa, ki bi koordiniral to dejavnost.

Celotnega akcijskega programa niso sprejeli, ustanovili pa so začetni sklad (v tem skladu bo za leto 1980 250 milijonov dolarjev).

„Z nami za Koroško“ — pod tem naslovom je prejšnjo soboto predstavila ÖVP svoj volilni program. S predstavitvijo volilnega programa, zasedanjem deželnega sveta stranke in napovedanim mladinskim festivalom, ki so ga organizatorji morali odpovedati — pričakovani naraščaj je pač kratkoma izostal —, je tudi ljudska stranka pričela uradni volilni boj.

Kot že Wagner, se je tudi Knafl, ki je bil poleg strankinega voditelja Mocka glavni govornik popoldanskega spreda, pohvalil z „dosežki“ zakona o narodnih skupinah. Kot že Wagner, si je tudi Knafl lastil pravico „inicijative“ omenjenega zakona, v zadnjih dneh se je obema pridružil še Ferrari-Brunnenfeld, kot da bi vsak iz te nesvete trojice rad dokazoval koroškemu volilcu, da je bolj nestrpen od predhodnika in je treba pričakovati tudi letos spet nacionalistično kampanjo, ki družijo vse tri stranke.

Knafl pa je zavzel tudi obširno stališče do novega volilnega reda. Ob ugotovitvi, da novi volilni zakon v bodoče sploh onemogoča malim skupinam, da dosežejo mandat v deželnem zboru, je Knafl sklepal, da so socialisti volilni red spre-

Knafl nam deli „krščanske“ nauke

menili le zato, da bo del Slovencev volil SPÖ, drugi del pa zaradi samostojnega nastopa ne bo podprl ÖVP. „V zadnjih dneh so se v slovenskem tisku pomnožili napadi na vodjo koroške SPÖ,“ je dejal Knafl, „SPÖ 1975 ni kandidiral Ogrisa, ker bi to po konfliktu o tablah imelo negativne posledice. Tokrat Ogris spet kandidira na izglednem mestu.“ Ogrisova kandidatura in, tako Knafl, „kandidatura Narodnega sveta“ sta bila povod do svojstvenih političnih zaključkov Knafla: „Tisti Korošci, ki bodo dali svoj glas slovenski listi, naj si bodo na jasnem, da je njihov glas glas za socialiste. **Krščanski Slovenci naj si bodo na jasnem, da njihov način političnega vodstva, ki naj bi gradil na krščanskih temeljih, z njimi nima nič več skupnega.**“

V izjavi za tisk je k tem zaključkom zavzel stališče tudi predsednik Kluba občinskih odbornikov Filip Warasch in izrazil začudenje nad neinformiranostjo Knafla, ki je Koroško enotno listo istovetil z Na-

rodnim svetom, vendar, tako je zaključil Warasch, „Knafl kot zglede, si tudi drugod ni čisto na jasnem.“

Dosedaj je bilo kaj malo slišati o Knaflovem krščanstvu, zato mu še prav posebej priporočamo, naj si ne

Havana: ohraniti neodvisnost

Tri sporne točke so ostale v ospredju debat, ki so spremljale priprave za šesti vrh neuvršenih v Havani: vprašanje Egipta, priznanje kampučijske vlade in odnos do obeh velesil. Nekatere arabske in afriške države so najavile, da se bodo potegovale za izključitev Egipta iz gibanja neuvršenih, vendar ni pričakovati, da bo zahteva po izključitvi dobila ustrezno podporo ostalih članic, pač pa je treba računati z obsodbo izraelsko-egiptskih mirovnih pogodb. Sporna točka je tudi priznanje nove kampučijske vlade, ki je prišla na oblast s pomočjo Vietnama in Sovjetske zveze. Novo vlado priznava domačin šestega vrha neuvršenih držav, Kuba. Večina udeležencev, med njimi tudi Jugoslavija, pa slej kot prej priznava le Pol Potov režim. V Havano sta prispeli obe delega-

ciji Kampučije in si tu v ostrih polemikah očitata nelegitimnost zastopstva Kampučije. Še do začetka zasedanja ni bilo jasno, ali bosta zasedanju prisostvovali obe delegaciji, ali pa bo ostalo mesto Kampučije prazno.

Že v soboto sta se sestali obe najzanimivejši osebnosti gibanja neuvršenih — Josip Broz Tito in predsednik Kube Fidel Castro. Po njihovem srečanju, ki ga tudi avstrijski tisk označuje za zgodovinskega, sta oba predsednika poudarila pomen distance do dveh velesil. Medtem ko je Castro večkrat govoril o „naravnih zaveznikih“ neuvršenih držav ter si očitno želi zblizevanja do Sovjetske zveze, je Tito večkrat poudaril pomen neodvisnosti od blokov, ki je eden „temeljnih principov gibanja neuvršenih“.

beli glave o krščanstvu koroških Slovencev.“

V ostalem delu referata se je Knafl dotaknil še drugih točk volilnega programa, ki obsega pet področij družbenega življenja in obravnava človekovo okolje, socialna vprašanja, kulturo, delovna mesta in agrarna vprašanja.

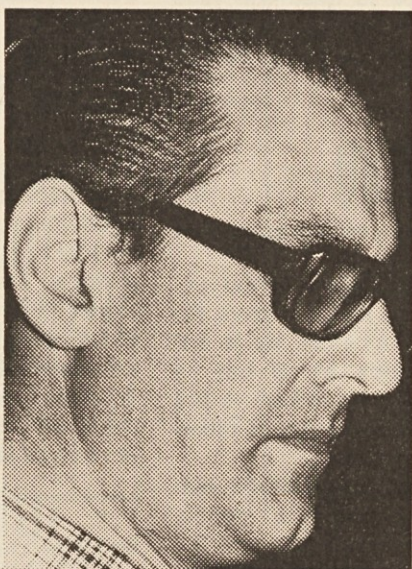
Ravno pri vprašanju delovnih mest pa je Knafl moral priznati, da njemu in njegovi stranki manjkajo predstave o tem perečem problemu, saj ima Koroška — kot je pravilno ugotovil Knafl — največji odstotek brezposelnih v Avstriji, brezposelnosti pa ne bodo stranke opravile le z nacionalistično propagando in polemiziranjem proti Jugoslaviji, kot je to storil Knafl na sobotnem zborovanju stranke.

366.536 VOLILNIH UPRAVIČENCEV NA KOROŠKEM

V volilnih seznamih, v katere bo možen vpogled še do nedelje, je do sedaj vpisanih za deželnozborske volitve 366.536 volilnih upravičencev. Od leta 1975 se je število volilnih upravičencev povečalo za 19.128, v primerjavi z občinskimi volitvami 1979 je število naraslo za 2833 volilnih upravičencev.

tednikov komentar - tednikov komentar - tednikov komentar - tednikov kome

DR. REGINALD
VOSPERNIK,
ravnatelj Slovenske
gimnazije:

**Znanje
je nepo-
grešljivo
kapital**

„O šolstvu bi rad vsakdo kaj pametnega povedal. Vsakdo je namreč s šolo povezan — kot sedanjci ali kot bivši učenec, kot oče, kot mati, kot stara mati ali stari oče. Problem šole zanima vso družbo — zaradi tega je tudi toliko nedozorelih in neizvedljivih idej prav na tem področju.“ To mi je dejala pred dnevi neka ugledna politična osebnost. Dejansko: Šola nas vse zanima, bodisi, da glasujemo o petdnevnem tednu, bodisi da uglajujemo v počitnicah kako nezadostno oceno naše najmlajše, bodisi da razmišljamo o tem, kako bomo plačali stanarino za sina, ki bo vstopil v gimnazijo in moral zaradi tega v kak dijaški dom.

Vedno več staršev danes spoznava, da šolanje ni

lüks — kakor so mislili kdaj prej —, marveč edini kapital, ki ga večina naših ljudi lahko nudi svojim otrokom. Medtem ko je prej redkokdaj na vasi prerasel osmi razred osnovne šole, postaja danes gimnazijska izobrazba naravnost potrebna. Tudi nižji uradnik, poštar, železničar, nameščenelec v privatni industriji ali obrtnik danes že težko izhaja brez srednje- oziroma višješolske izobrazbe, ki ji je matura naravni zaključek. Matura je postala odskočna deska tudi za razne neakademske poklice. Mimo tega pa seveda še vedno opravlja važno funkcijo vrat do univerzitetnega študija raznih smeri. Dejansko se naši absolventi Slovenske gimnazije poslužujejo bogate ponudbene palete raznolikih pomaturitetnih študijskih smeri. Letna poročila Zvezne gimnazije za Slovence zgovorno pričajo o široko razpredenih interesih naših absolventov, kajti med njimi najdemo vse tiste poklicne usmeritve, ki jih ubira tudi kolega-absolvent iz gimnazij z nemškim učnim jezikom.

Slovenska gimnazija nudi poleg vseh vzgojno-pedagoških prizadevanj, ki so značilna za avstrijsko srednje-usmerjeno in višje šolstvo, tudi še solidno izobrazbo v materinščini. Slovenski jezik, ki prerašča — hvala Bogu — nizko komunikacijsko funkcijo sporazumevanja vaščanov, se na ta način dialektično, se pravi v nenehnem razvojnem procesu, razrašča v vsa področja našega sodobnega družbenega življenja. Slovenščina postaja tudi pri nas na Koroškem jezik gospodarskega, političnega, kulturnega, filozofskega artikuliranja misli in idej za vedno večje število Slovencev.

Da ob vsem tem naša osrednja slovenska kulturna ustanova ne zanemarija državnega jezika, je smo po sebi umevno. Mladina, ki prehodi osemletno pot na Slovenski gimnaziji, si nabere nepogrešljiv kapital, ki je potreben za duhovno oborožitev v sodobni potrošniški družbi. Kdor za-

sleduje naše kulturno-politično življenje, ta ve, da najdemo kritično misleče in aktivne absolvente naše šole v raznih pozicijah.

Prednosti izobrazbe v obeh deželnih jezikih so na dlani. Zato bi bilo prav, če bi se starši, ki so še neodločeni glede izobrazbene poti svojih otrok, odločili za to pot solidne dvojezične izobrazbe. Novejša šolska zakonodaja je omogočila prestop glavnošolcev (1. Klassen-zug) v ustrezni razred gimnazije. Tudi te ponudbe se bi morali starši posluževati. V vse bolj vidni in občutni borbi za delovna mesta bodo v bodoče mogli dobiti zaposlitev le tisti, ki bodo prerasli svoje sotekmence z znanjem. In tako prednost nudi brezdvomno Slovenska gimnazija.

Najnovejša innsbruška geografska študija — njen avtor je dr. Peter Meusburger na inštituta za geografijo na innsbruški univerzi — prikazuje nazorno relativno zaostalost velikovškega okraja z ozirom na maturantska in akademska delovna mesta. Medtem ko je prišlo leta 1971 v avstrijskem poprečju na 39 prebivalcev eno maturantsko in na 79 prebivalcev eno akademsko delovno mesto, pride v velikovškem okraju (brez Velikovca) na 115 prebivalcev en maturant in na 459 prebivalcev en akademik.

Prav zaradi tega se zdi potrebno, da se ta situacija gospodarsko izboljša z večjo ponudbo dvojezičnih maturantov in akademikov — zdravnikov, juristov, tehnikov, duhovnikov, gospodarstvenikov itd.

Za vpis v Slovensko gimnazijo je tudi v teh dneh še zadnja možnost — tako za prve kot za višje razrede. Prepričan sem, da naši starši v svojem pogledu v bodočnost pravilno ocenjujejo potrebe časa. Gotovo bodo v še večji meri kot doslej zaupali otroke osrednji slovenski kulturni ustanovi, da jim na ta način zagotovijo maksimalne šanse na bodočem tržišču delovnih mest.

In Kärnten verboten -

Auf den Antrag des slowenischen Christlichen Kulturverbandes zur Vermietung des Festsaales für den Auftritt der Kinderfolkloregruppe "KARPOS" aus Mazedonien antwortete die Europagemeinde Völkermarkt/Velikovec:

... muß Ihnen mitgeteilt werden, daß diesem Ersuchen nicht stattgegeben werden kann, da der Stadtrat der Stadtgemeinde Völkermarkt nach gründlicher Beratung dieser Angelegenheit zur Auffassung gelangte, daß derartige Veranstaltungen zu Unruhen in der Bevölkerung führen könnten und somit keine Garantie für die Sicherheit aller Beteiligten übernommen werden kann. In der Hoffnung, daß Sie diesen berechtigten Befürchtungen Verständnis entgegenbringen, zeichnet mit dem Ausdruck vorzüglicher Hochachtung

Der Bürgermeister:

E. Paulak

Anlässlich der Eröffnungsfestlichkeiten der UNO-City in Wien wird die Kinderfolkloregruppe "KARPOS" aus Skopje aufgetreten.

bei der UNO zu Gast!

Zadeva: prepoved velikovške dvorane slovenskemu prireditelju

NSKS: odprto pismo kanclerju

S temi plakati opozarja NSKS po Koroškem in po Dunaju ter drugod po Avstriji, kako izgleda resničnost zakona o narodnih skupinah in kakšen je koroški mir v resnici. NSKS je pisal odprto pismo tudi kanclerju Kreiskemu; velikovskim občinskim očetom pa sta med drugim pisala tudi avstrijsko odporiško gibanje ter Zveza katoliške mladine Avstrije.

Avstrijska zvezna vlada zastopa notranje- in predvsem zunanjepolitično v manjšinski zadevi staljšče, da je problem narodnostnih skupin v Avstriji vzorno rešen. Pri tem pa skuša poriniti krivdo zaradi vseh še odprtih problemov slovenski narodni skupnosti, ker se ta brani zasebi vsotvet narodnih skupin in izreči s tem svoj Ja k avstrijski politiki narodnostnih skupin. To gledanje pride do izraza od strani zvezne vlade tudi vedno spet v zvezi z dobrososeskimi odnosi z Jugoslavijo.

V vsakdanjosti življenja pa mora slovenska narodna skupnost na Koroškem še naprej stati pred zaprtimi vrati.

Dne 9. 7. 1979 je prosila slovenska Krščanska kulturna zveza/Christlicher Kulturverband občino „Evrope“ Velikovec/Völkermarkt za dovoljenje uporabe občinske slavnostne dvorane za folklorno prireditev 16. 8. 1979. Izvajalci programa bi bili 12- do 14-letni otroci: folklorna skupina „Karpos“ iz Skopja v sosednji državi Jugoslaviji. Skupina bo sodelovala nekaj dni kasneje pri svečanostih ob otvoritvi OZN-city na Dunaju.

Občina „Evrope“ Velikovec/Völkermarkt na Koroškem pa je zabranila uporabo dvorane za ta nastop, ki je bil mišljen kot prispevek k mednarodnemu letu otroka, z utemeljitvijo, „da privedejo take prireditve lahko do nemirov med prebivalstvom in se s tem ne more prevzeti nobena garancija za varnost vseh prizadetih“, pri čemer izraža župan Erich Paulak v odgovoru upanje, da bo slovenska Krščanska kulturna zveza/Christlicher Kulturverband „to utemeljeno zaskrbljenost razumela“. Ta odklon javne dvorane mestne občine Velikovec/Völkermarkt, glavnega mesta dvojezičnega okraja na Koroškem, ki je s Slovenci najgostejše naseljen, pa ni prvi. S pismi z dne 6. 8. 1973, 30. 8. 1973, 25. 6. 1974 in 14. 3. 1978 so bile odklonjene s podobno utemeljitvijo že tri prireditve koroških Slovencev.

Ta konkretni primer kaže, da

se položaj slovenske narodne skupnosti iz leta v leto slabša in da se diskriminacija tudi pred državljanji sosedne države Jugoslavije ne ustavi.

Zakon o narodnostnih skupnostih iz leta 1976 z njegovimi izvedbenimi odredbami ni ničesar zboljšal, temveč legitimira le počasno redčenje in končno smrt slovenske narodne skupnosti na Koroškem, podobno kakor se je zgodilo s slovensko narodno skupnostjo na Štajerskem. Ta zakon je ustvaril samo slovenske rezerve, kjer smejo Slovenci na Koroškem zaenkrat oziroma do naslednjega preštevanja manjšine še lahko relativno oficialno nastopati. Spomladi od koroškega deželnega zbora sprejeti novi volilni red je nadaljnji smrtni udarec za slovensko narodno skupnost in kršitev avstrijske ustave. Ta volilni red vzame pripadnikom slovenske narodne skupnosti v členu 7 odst. 1 avstrijske državne pogodbe zajamčeno uživanje „istih pravic pod enakimi pogoji kakor vsi ostali avstrijski državljanji“

s tem, da razdeli naseljitveno ozemlje na Koroškem v štiri volilna okrožja. S tem se je okrnila Slovincem v avstrijski ustavi zajamčena pravica na iste pogoje pri samostojni kandidaturi pri deželnozborskih volitvah na samo prijavo volilne liste.

Z vsakim novim zakonskim ukrepom se poveča asimilatorični pritisk na pripadnike in organizacije slovenske narodne skupnosti na Koroškem. Slovenska narodna skupnost mora povečati proti temu velikemu nasilju svojo odporno moč, da lahko preživi. Mi bomo ostali pri nenasilni socialni obrambi.

Od avstrijske vlade in predvsem od Vas, gospod zvezni kancler, pa pričakujemo takojšnje odstranitev vseh ovir, ki zabranjujejo slovenski narodni skupnosti uživanje vseh v členu 7 avstrijske državne pogodbe zajamčenih pravic.

Z odličnim spoštovanjem
Narodni svet koroških Slovencev
Rat der Kärntner Slowenen

Katoliška mladina protestira

ARBEITSGEMEINSCHAFT KATHOLISCHER JUGEND —
BUNDESLEITUNG

An den
Bürgermeister
der Stadt Völkermarkt
Stadtamt, A-9100 Völkermarkt

Sehr geehrter Herr Bürgermeister!

Mit großer Verwunderung mußten wir erfahren, daß der Stadtrat von Völkermarkt den Auftritt einer mazedonischen Kinderfolkloregruppe aus „Angst vor Unruhen in der Bevölkerung“ nicht zuliebt.

Ob der Beschluß des Völkermarkter Stadtrates dazu beiträgt, ein friedfertigeres Nebeneinander der beiden Sprachgruppen zu unterstützen — dies wäre unserer Auffassung nach eine wichtige Aufgabe für die betroffenen Gemeinden, mag dahingestellt bleiben.

Uns würde jedoch schon interessieren, warum der Stadtrat von Völkermarkt zur Ansicht kommt, daß eine Kinderfolkloregruppe Unruhe in der Bevölkerung stiften könne.

Mit freundlichen Grüßen
für die Bundesleitung
der Bundessekretär:
Franz Küberl

Stadtgemeinde Völkermarkt

TELEFON 571, 572 UND 21 73
(VORWAHL 0 42 32)

STADT DER VOLKSABSTIMMUNG

ZAHL: C-19/79-921 I

9100 VÖLKERMARKT, 1979 07 30

BETRIFFT: Neue Burg Völkermarkt;
Saalvermietung.

An den
Christlichen Kulturverband

9020 Viktringer Ring 26
K l a g e n f u r t

Sehr geehrte Herren!

Zu Ihrer Anfrage vom 9.7.d.J. bezüglich Überlassung des Festsaales der Neuen Burg in Völkermarkt zur Aufführung einer Folkloregruppe muß Ihnen mitgeteilt werden, daß diesem Ersuchen nicht stattgegeben werden kann, da der Stadtrat der Stadtgemeinde Völkermarkt nach gründlicher Beratung dieser Angelegenheit zur Auffassung gelangte, daß derartige Veranstaltungen zu Unruhen in der Bevölkerung führen könnten und somit keine Garantie für die Sicherheit aller Beteiligten übernommen werden kann.

In der Hoffnung, daß Sie diesen berechtigten Befürchtungen Verständnis entgegenbringen, zeichnet mit dem Ausdruck

vorzüglicher Hochachtung

Der Bürgermeister:

E. Paulak

Knjigo je pisal približno leto in pol. Nič nenavadnega. Pariški idol številnih avstrijskih bralcev Peter Handke uvaja knjigo „Teža sveta“ („Das Gewicht der Welt“) s stavkom, ki te najprej odvrne, a obenem te tako pritegne, da začneš brati knjigo: „Za tistega, ki ga briga“ („Für den, den's angeht“). Na prvi pogled te Handkejev ponos ujezi, potem pa veš, da si tudi ti sam človek, ki ga sme knjiga kaj brigati. In naenkrat se zanimaš, brigaš, bereš!

Knjiga „Teža sveta“ nima ne začetka, ne konca: koncipirana je kot večnost — to brezčasje je Handke 27. oktobra 1976 tudi zaslutil, ko je zapisal, da bi knjigo raje imenoval „Phantasie durch Ziellosigkeit“ kot „Das Gewicht der Welt“. „Teža“ opravičuje tudi „čas“; „fantazija“ bi opravičevala bolj „večnost“. Piše, da tisti, kdor hoče, sme „Težo sveta“ zase imenovati „Fantazija preko nenamena“. Čudovito.

„Teža sveta“ ali „Fantazija

preko nenamena“ je jasna najboljša in najljepša knjiga rojenega Korošca. Postaviti jo je treba v tabernakelj hišne biblioteke. Fetiš mita, ki ga slaviš z branjem.

„Teža sveta“ s polnim (nem-

kovna preciznost, občutljivost (do skrajnega) in bol ob življenju naše dobe. Vsaka gesta, vsaka obrazna mimika sta zapisani; vsak strah je demonstrativno artikuliran. Stenogrami vsakdanjosti, a mojstrski.

strah: „Die Angst für alle Zeit von jemandem wegstreichen“ Večnost in strah: „Fantazija preko nenamena“.

Ob tej knjigi bralcu ni moč dognati, da je Peter Handke rojen v Grebinju na Koroškem, le

Handke nikoli ni pozabil svoje slovenske matere. Leta 1972 je še pred „ekstazo ortstafelsturma“ zapisal, da je njegov ded slovenskega pokolenja. Tudi leta 1979 tega še ni pozabil.

„Težo sveta“ zaključuje pisatelj s stavkom „... und ich hob mein Haupt“... s takšno knjigo to lahko storiš, poet!

V nemškem magazinu „Der Spiegel“ ocenjuje Hans Christoph Buch „Težo sveta“ takole: „Kein Zweifel: diese Aufzeichnungen aus den Jahren 1975 bis 1977, eine Mischung aus Arbeitsjournal und intimum Tagebuch, gehören zum Besten und Schönsten, was derzeit in deutscher Sprache zu lesen ist.“

Peter Handke v svoji knjigi ne pozna končnih pik, stavke „zaključuje“ brez njih: „Ich dachte so lange nach, bis ich mich fühlte“ Vse obetajoče je brez končne pike — kot Handkejevi zapiski — imamo še veliko pričakovati(!)

Janko Ferk

PETER HANDKE:

Teža sveta

škim) naslovom: „Das Gewicht der Welt. Ein Journal. November 1975 — März 1977“ je artikuliranje, če ne že nežno verzificiranje eksemplaričnih zapiskov, ki imajo čar minuciozne točnosti. — Handke črpa vse iz obupa (in absurda) — vse pa je prijazno... Pisatelja odlikuje jezi-

„Die tägliche Version der ‚Marquise von O.‘: Jemand schwängert, ohne Bewußtsein, eine bewußte Frau“ Listanje po tej knjigi je zabavno potovanje. „Sie seufzte, als ich sie dort berührte, wo sie sich liebte“ Naletiš kot bralec vedno spet na

še tu in tam, da je bil dijak na Plešivcu, kjer si je nabral tistega strahu, ki ga danes zna za velikanske vsote prodajati na založniškem trgu. Handke si je vse lepo uredil... Na nemškem knjižnem sektorju danes „račun brez Handkeja“ ni več možen... „Teža sveta“ me briga, kajti

Rož - Podjuna - Žilja

● ŠENTJAKOB V ROŽU

Umrl prosvetar Alojz Baumgartner

V četrtek, 30. avgusta, so na šentjakobskem pokopališču pokopali požrtvovalnega prosvetarja Alojza Baumgartnerja, pd. Primka iz Gorinčič. Ob grobu se je v imenu Socialne gospodarske skupnosti poslovenil tudi predstavnik Socialne gospodarske skupnosti Miha Antonič z besedami: „Danes se poslavljamo od soobčana, ki smo ga vse dni njegovega življenja med nami poznali kot velikega domoljuba in zvestega člana naše narodne skupnosti.“

Vedno se je zavzemal za našo skupno stvar, tako v plebiscitnem času kakor tudi v vseh poznejših viharjih obdobjih. Po plebiscitu v Avstriji ni dobil službe in jo je moral iskati v Jugoslaviji. Ko se je od tam po nekaj letih spet vrnil domov, se je kot odbornik dolga leta udeleževal v Izobraževalnem društvu „Rož“, že v tistih časih pred II. svetovno vojno je zaslovel kot prikupljeni igralec v vlogi „starega Serajnika“ v Miklovi Zali. To vlogo je tudi po vojaških letih dru-

ge svetovne vojne in po hrabri aktivnosti v osvobodilnem boju leta 1945 spet prevzel in tudi drugače je spet z vso vno sodeloval pri domačem prosvetnem društvu.

Dragi Lojze, zdaj, ko si šel iz naše srede, šele prav spoznamo, kako bogato je bilo Tvoje življenje in koliko si storil za našo skupnost kot njen zvesti član do konca svojih dni. Zahvaljujemo se Ti za dobro opravljeno delo. Boli nas, Tvoje

sorodnike in soobčane, da si odšel. Vemo pa tudi, da si po tolikih naporih tega življenja zaslužil počitek pravičnega. Bog ti ga naj da! Vam, draga žalujoča žena, dragi žalujoči sorodniki, pa v imenu Socialne gospodarske skupnosti izrekam iskreno sožalje in zagotavljam Vam, da bomo rajnega obdržali vedno v blagem spominu in da se bomo zgedovali po njegovem delu.“

Spremembe po farah

S 1. septembrom je prišlo po koroških farah do več personalnih sprememb. Franc Valentinič, do sedaj kaplan v Pliberku, je postal kaplan v Borovljah, boroveljski kaplan Jurij Buch pa sedaj oskrbuje pliberške vernike. Torej zamenjava. Tone Opetnik, kaplan v Špitalu ob Dravi, je postal provizor v Grabštanju in soprovizor v Šentpetru

pri Grabštanju. Dosedanji šmihelski kaplan Janez Dersula je od 1. septembra naprej provizor v Grebinju-kloster ter veroučitelj v trgu Grebinj ter v Velikovcu.

Novomašnik Marjan Schuster je dobil svoje prvo delovno mesto kot dušni pastir v Šmihelu, kjer bo kaplanoval. Marko Jernej, provizor na Kostanjah, pa je bil imenovan za soprovizorja na Strmcu.

● DOB PRI PLIBERKU

Slovo od zavedne matere

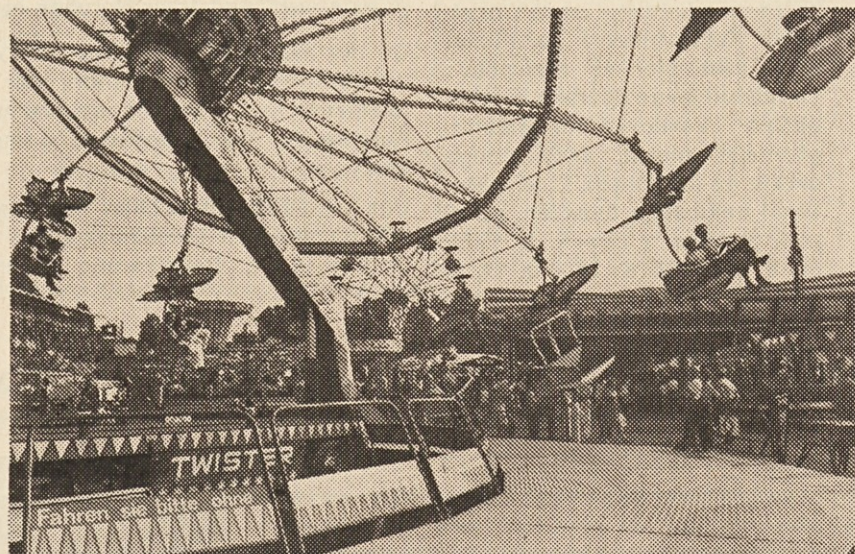
Ni se še usdla zemlja na grobu sosede Trampuševe matere, ko so že spet skopali nov grob za Pušnikovo mater v Dobu. Nihče si ni mislil, da bo tako naglo odšla za svojim možem, Visočnikom, ki so ga pokopali 10. oktobra lani. Doma je bila pri p. d. Kukmanu v Mali vasi v globaški fari. Izvirajoč iz verne, delavne in narodno zavedne družine je te lastnosti gojila tudi

na moževem domu. Vsako nedeljo je bila z družino v cerkvi, med tednom pa so pridno delali na kmetiji. Obiskovali so slovenske prireditve in imeli naročene slovenske liste in mohorjeve knjige. Tako kot sta bila starša, sta tudi njuna otroka. Hčerka Marija se je omožila k Brežniku na Brege, kjer nadaljuje tradicijo rojstne in pa moževe hiše. Sin pa gospodarji na domu z mlado ženo,

ki jo je našel v Sloveniji. — Rajnica je pred smrtjo zelo trpela. V oskrbo jo je vzela hčerka Marija in ji lajšala bolečine, dokler ni dne 19. avgusta v 76. letu starosti pri njej umrla.

Pokopali so jo v Žvabek k njenemu možu. Njenega pogreba se je udeležilo ogromno ljudi. Posebno iz njene fare Globasnice je prišlo veliko znancev in sorodnikov, med njimi tudi upokojeni župnik g. Kanauf. Pa tudi oba pliberška kaplana sta ji skazala zadnjo čast, saj je bila pogosto tudi v cerkvah pliberške fare pri božji službi. Domači župnik je imel lep nagovor o delu usmiljenja in se hčerki Mariji zahvalil za skrbno nego rajnice. Bog daj rajni materi večni mir in pokoj! M. K.

To je bil pliberški sejem

Tri dni je nudil pliberški sejem gospodarske impulze, pa tudi veliko zabave. Travniki so bili docela napolnjeni s parkirajočimi avtomobili. Dvojezičnost je pliberškemu sejmu vsekakor precej koristila in je letos bilo videti zelo veliko število jugoslovanskih kupcev. Tudi na otvoritvi je bila zastopana jugoslovanska delegacija.

Dolgoletni spori okoli dvojezičnosti plakatov za pliberški sejem, ki so bili zaželeni le v Jugoslaviji, a jih nekateri purgarji v „nemškem Pliberku“ niso hoteli videti, so mimo.

Na spodnji sliki: pliberška občinska odbornika Jože Partl in Jože Valeško, poslovodja posojilnice Jože Nachbar in osrednji tajnik NSKS Filip Warasch.

● GALICIJA: OBČINSKA SEJA

Prejšnji petek so zasedali gališki občinski očetje. Najvažnejša točka je bila brezdvomno sklep o asfaltaciji občinskih cest v Encelno vas (nanovo) in na vasi v Apačah. Financirali bodo to iz izrednega proračuna. Najdalje so mandatarji odobrili podporo p. d. Trobeju, ki gradi vodni bazen, v znesku 8000 šilingov.

Občinski odborniki so odobrili tudi finančno podporo dvema društvoma upokojencev — vsakega po 1000 šilingov. Slovenski občinski odbornik Jože Urank p. d. Kavh je dejal, da je ta podpora sramotno nizka. Preračunano na posameznega upokojenca znaša podpora zelo malo: niti enega piva si posameznik ne bi mogel privoščiti.

● ŽITARA VAS

Novo žitarsko šolo nameravajo v surovem stanju dograditi še letos. Dela so bila razpisana, rok za vložitev ponudb poteče 14. septembra. Če bodo hitro odločili, je cilj, ki so si ga stavili občinski očetje, dosegljiv.

● PLIBERK

(Volitve v delavski svet)

V tovarni športnih oblek „topšport“ v Pliberku so pred kratkim izvedli volitve v delavski svet. Predsednica delavskega sveta je Ana Tratar, člana sta še Jože Trater in Marija Vauti.

● ŽVABEK

Te dni je praznoval 50. rojstni dan Filip Lutnik p. d. Kajžer v Žvabeku. Gospoda Lipeja poznamo predvsem kot izvrstnega in zasluznega organista pa tudi kot požrtvovalnega kulturnega delavca. Številnim čestitkam se pridružujeta tudi KPD „Drava“ in Naš tednik.

● ŠENTJAKOB V ROŽU

Bivši občinski sekretar Janez STERNAD opravljal 65-letnico

Zadnjega dne avgusta je bivši tajnik občine Šentjakob v Rožu, višji uradni svetnik Janez Sternad, praznoval 65-letnico svojega življenja, od katerega je kar lep del preživel v službi občine. Saj je bil že med vojnama občinski sekretar in tako do lanskega leta spremljal delo trinajstih šentjakobskih županov, od katerih poleg sedanjega župana Janeza Grebla živita še Janez Koren in Hanzej Hafner.

Kot je v pogovoru z NT vodja Socialne gospodarske skupnosti, Miha Antonič, posebno poudaril, je bil upokojeni sekretar vsa leta službovanja zelo objektivni, tudi do slovensko govorečih občanov, ljudem v vsakem oziru stal ob strani in mnogim tudi veliko pomagal.

Želja šentjakobskih občanov je, da bi zaslužni jubilar preživel še mnogo lepih dni v zdravju in družbi svoje družine in svojih prijateljev.

Slovensko prosvetno društvo „Borovlje“ vabi na

IZLET NA GORENJSKO

ki bo v nedeljo, 16. 9. 1979, z odhodom ob 5.30 iz Zdoval in ob 6.00 iz Borovelj (avtobusna postaja). Pot bo vodila z avtobusom preko Ljubelja, Bleda in Podkljucke (obisk partizanskega spomenika) v Bohinj, kjer si bomo ogledali novi spomenik prvopristopnikom na Triglav ter se udeležili tudi znane prireditve „KRAVJI BAL“. Izlet bo pod strokovnim vodstvom vodiča.

Prijave sprejme:

Andrej Wieser, Hauptplatz 9, 9170 BOROVLJE
ali: Posojilnica Borovlje, Pfarrhofgasse, 9170 BOROVLJE

Klub slovenskih študentov na Dunaju vabi vse študente, dijake in maturante na **počitniško srečanje**, ki bo v petek, 7. 9. 1979, ob 9. uri pri Miklavžu v Bilčovsu.

Teme:

Priprava za jesensko klubsko delo. Pereča vprašanja slovenske narodne skupnosti.

Kaj pravita osrednji?

VEČER Z ANSAMBLOM

„HANZIJA ARTAČA“

Prireditelj: SPD „Obir“ na Obirskem
Kraj: gostilna „KOVAC“ na Obirskem

Čas: sobota, 15. septembra 1979, ob 20. uri

Mladi ansambel, katerega vodi domačin Hanzi Artač in ga sestavlja še pet članov iz različnih krajev Podjune, je v svoji kratki dobi delovanja žel že veliko uspehov tu in onstran meja. Obeta se nam lep kulturni dogodek.

Vsi prisrčno vabljeni!

DOM v TINJAH

SREČNI OTROCI —
Z BOGOM ALI BREZ BOGA?

v petek, 7. 9. 1979, ob 19.30

Program je v nemškem jeziku

Predavateljica: prof. dr. Monika Nemetschek, Linz

DNEVI ZA STAREJŠE LJUDI

od sobote, 8. 9. 1979, ob 16. uri, do sobote, 22. 9. 1979, ob 13. uri z dnevnim izobraževalnim in kulturnim programom

Interesenti prejmejo točnejši program

Program je v nemškem jeziku

Jesensko romarsko potovanje v Einsiedeln, Nevers, Lurd

ki ga vodi pater Jakob in vozi podjetje Sienčnik, je dokončno nastavljeno za čas od 19. do 28. septembra. Prijavljenih je več kot smo mislili in bomo zato imeli večji avtobus. Prav zaradi tega je še prostora za nekaj prijav. Stane 4900.— šilingov. Pišite na naslov: Pater Jakob, Pfarrhaus Lind/Lipa, 9220 Velden/Vrba.

PASIJONSKE IGRE V ERLU na Tirolskem

v soboto, 15. septembra 1979

za župnije: Brnca, Št. Lenart, Gorje, Bistrica, Št. Jurij, Šteben, Št. Pavel, Blače, Melviče, Brdo

Romarsko potovanje na TRSAT

v soboto, 15. septembra 1979

za župnije: Dobrla vas, Št. Vid, Galicija, Apače, Glinje, Šmarjeta v Rožu, Borovlje, Kapla ob Dravi, Št. Janž, Sveče, Podgorje, Št. Jakob, Pečnica, Loče in Malošče.

PASIJONSKE IGRE V ERLU na Tirolskem

v nedeljo, 16. septembra 1979

Za župnije: Grebinjski kloster, Grebinj, Gorenče, Ruda, Št. Peter, Velikovec, Št. Rupert

Izobraževalno in romarsko potovanje h

GOSPE SVETI, v KRKO, OSOJE in k MARIJI NA OTOKU

v ponedeljek, 17. septembra 1979

Za župnije: Suha, Žvabek, Pliberk, Šmihel, Kazaze, Sinča vas in Tinje

PASIJONSKE IGRE V ERLU na Tirolskem

v soboto, 22. septembra 1979

Za župnije: Apače, Sele, Kapla ob Dravi, Št. Janž, Sveče, Podgorje, Št. Jakob, Pečnica, Loče, Malošče

DUHOVNE VAJE ZA DUHOVNIKE

„Služabniki vere“

od nedelje, 23. 9. 1979, ob 18. uri, do srede, 26. 9. 1979, ob 13. uri

Voditelj: prof. dr. Franc Perko, Ljubljana

DNEVI ZA MINISTRANTE „BOG HOČE, DA SMO VESELI“

od sobote, 29. 9. 1979, ob 15. uri, do nedelje, 30. 9. 1979, ob 13. uri

Voditelj: Jurij Buch

DELAMO STENSKO ZVEZDO

v nedeljo, 30. 9. 1979, od 14. do 20. ure

Voditeljica: sr. Lucija, Tinje

Karel Smolle - prvi kandidat KEL

Karel Smolle je bil rojen 2. septembra 1944 v Celovcu. Svojo otroško dobo je preživel v Šmarjeti v Rožu, v Krški dolini ter v Škocijanu. Gimnazijo je obiskoval sprva na Plešivcu, po ustanovitvi Slovenske gimnazije je prestopil tja in maturiral leta 1963. Bil je med maturanti prvega letnika na Slovenski gimnaziji, hkrati tam tudi zastopnik razreda.

Že v svoji gimnazijski dobi je Karel Smolle bil aktiven v Katoliški slovenski dijaški družini na Plešivcu. To je bilo pribežališče in zbirališče gimnazijcev iz dvojezičnih krajev.

Leta 1959 je bil Smolle eden od soustanoviteljev revije „mladje“. Isto leto je bil tudi med ustanovitelji Koroške dijaške zveze. Ta dijaška in študentska organizacija mu je bila tudi velika šola v organiziranju. Karel Smolle je bil do leta 1966 predsednik KDZ.

V to dobo spada nekaj velikih prireditev, ki deloma imajo celo medtem svoje mesto v povojni zgodovini koroških Slovencev. To so bili vsakoletni zamejski tabori slovenske mladine v Celovcu, Trstu in Gorici. Najpomembnejše srečanje je bilo leta 1964. Tedaj so se koroški Slovenci spominjali 550-letnice zadnjega ustoličevanja karantanskih knezov v slovenščini. KDZ je tedaj organizirala mogočno spominsko prireditev na Gosposvetem polju. Vendar je takrat Heimtdienst isti dan ob istem času

organiziral protiprireditve in okupiral Gosposvetko polje zase — kot nemško zemljo. Policija je tedaj prepovedala obe prireditvi. Tedaj so slovenski študentje v Koroški dijaški zvezi prevzeli danes že zgodovinsko iniciativo: povabili so zastopnike Heimtdiensta na skupno prireditev. Vendar zastopniki te včerajšnjaške organizacije niso bili kos mladinskemu idealizmu ter niso hoteli skupne prireditve. Slovenski shod pri Gospe sveti pa so nato koroški nemškonacionalci motili s smrdljivkami.

Kot dolgoletni predsednik Koroške dijaške zveze je bil Smolle tudi član razširjenega odbora Narodnega sveta koroških Slovencev. Leta 1965 pa je bilo srečanje mladine avstrijskih manjšin — Čehov, Slovakov, Madžarov, Hrvatov in Slovencev — v Celovcu.

V času svoje visokošolske dobe je bil Smolle aktiven v centralnem odboru avstrijske visokošolske zveze. V tej svoji funkciji je bil iniciativen pri navezovanju kontaktov do drugih visokošolskih organizacij. Med drugim so navezali stike z jugoslovanskimi ter češko-slovaškimi visokošolci — leto pred „praško pomladjo“ ter njeno zadušitvijo.

Kot visokošolec pa je bil Smolle aktiven prav tako tudi v Klubu slovenskih študentov na Dunaju.

Karel Smolle je ponovno dokazal svojo organizatorsko žilo, ko je organiziral več manjšinskih sre-

čanaj, med drugim regionalni kongres Federalistične unije evropskih narodnih skupin v Trbižu.

Od leta 1972 naprej je Karel Smolle član predsedstva Narodnega sveta koroških Slovencev.

Poklicno deluje od leta 1967 kot sodni tolmač, od leta 1970 naprej pa je svoboden prevajalec in tolmač. Tako ima tudi prevajalsko pisarno na Dunaju.

Karel Smolle je od leta 1976 naprej poročen z zdravnico dr. Drago Jelen in ima svoje stalno bivališče v Bistrici v Rožu, kjer je tudi kandidiral na samostojni listi pri zadnjih občinskih volitvah.

Pri svojem narodnopolitičnem in kulturnem delu nosi Karel Smolle v sebi dediščino nepozabnega koroškega Slovenca: pred dvema letoma umrlega škocijanskega župnika Jožefa Kogleka, ki je bil njegov stric.

Karla Smolleta odlikuje tudi bogata publicistična dejavnost. Objavljal je poleg Našega tednika še v drugih uglednih revijah, kot so to Neues Forum, Österreichische Monatshefte, Impulse, Wiener Blätter — povsod tam je snubil za razumevanje koroškega slovenskega vprašanja. Poleg tega je objavil z mladjem pesniško zbirko „Ujeti krik“.

Poleg svojega poklicnega delovanja na Dunaju je navezal stike s številnimi politiki — kot neke vrste veleposlanik Slovencev na Dunaju.

● BILČOVŠ

Miha Zablatnik - 65-letnik

Miha Zablatnik, pd. Kumer v Bilnjovsu je praznoval v četrtek, 6. 9., svojo 65-letnico. Že zelo mlad je v poplebiscitni dobi moral priskočiti pri delu na kmetiji svojemu očetu in občutil vso trdoto tega hudega časa.

1936 je moral v avstrijsko vojsko, 1938 pa v rajhovsko, kjer je sodeloval grozote hitlerjanskega nasilja po vsej Evropi. Avgusta 1944 mu je uspelo uiti hitlerjanski vojski in se priključiti partizanom na Gurah.

Po vojni je bil sotrudnik izgraditve organiziranega kulturnega in političnega delovanja slovenske narodne skupnosti v Bilčovsu. Tudi na zadružnem področju je mnogo soprispeval. Sedaj je že dolga leta predsednik Posojilnice Bilčovs.

Aktivnemu narodnemu delavcu

in rednemu bralcu našega lista čestitamo in želimo še mnogo zdravih let.

Tamburaši Slovenskega prosvetnega društva „Jepa-Baško jezero“, so se te dni vrnili s seminarja, ki so ga letos imeli v Crikvenici. Bivali so za 10 dni v domu železarne Jesenice pod jako ugodnimi pogoji. Bivanje na morju pa so si plačali tamburaši sami z denarjem, ki

Tamburaši iz Loč na seminarju v Crikvenici

so si ga prištedili s številnimi koncerti. Po tri ure na dan so vadili nove skladbe; nov program za naslednjo sezono. Imeli so v teh desetih dneh tudi dva koncerta. Muzično vodstvo je imel tokrat Damir Zajec, ki je z kolegom Folklorne skupine Emone iz Ljubljane vežbal koroško mladino. Izrecno lepo in toplo vreme v Crikvenici je pospešilo uspeh tega seminarja.

SEMINAR ZA ZAROČENCE — PRIPRAVA NA ZAKON

od petka, 28. 9. 1979, ob 19. uri, do nedelje, 30. 9. 1979, ob 13. uri

„Partnerstvo v zakonu“

Referenti: zdravnik, mati, sodnik, duhovnik

Vodja tečaja: Jože Kopeinig

ZAHVALA

Po tej poti se zahvalim vsem za voščila za moj sedemdeseti rojstni dan, bodisi po radiu, pismeno, ali osebno.

Hvala za obiske, petje in veselo zabavo.

Ura teče, nič ne reče.
Tika, taka, nič ne čaka.
Naglo tečejo nam leta,
v morje večnosti hite.

Martin Mikl
Radiše

Mohorjeva sporoča:

ODDELEK ZA VISOKOŠOLKE

V Slomškovem domu 10.-Oktober-Straße 25 v Celovcu je v šolskem letu 1979/80 v 5. nadstropju poseben oddelek za visokošolke. Na razpolago so eno- in dvoposteljne sobe. Cena za enoposteljno sobo znaša 900.— šil. plus 8 %, za dvoposteljno sobo pa 750.— šil. plus 8 % na osebo.

Prijavite se čim prej! Tel. (0 42 22) 70 135

GLOBAŠKO ŽEGNANJE

v nedeljo, 9. septembra 1979, pri Šoštarju v Globasnici Igra „kvintet Obir“ od 16. ure naprej.

Vstop brezplačen

šport - šport - šport - šport - šport

URŠLA GORA : SELE 1 : 1

Po prvi zmagi (prejšnjo tekmo so Selani dobili z 2 : 1 proti Trdni vasi, prvo kolo pa so bili Selani prosti) je selansko moštvo doseglo tokrat proti Uršli gori v izenačeni igri točko. Selani so šli v igro z dobro mero opreznosti, saj so vedeli, da se je nasprotnik v prestopni dobi dokaj ojačil, njihov gol pa gre na račun nasprotnikovega vratarja, ki je žogo spustil iz rok, šanso je izrabil Toševski, domačini pa so še kratko pred polčasom izenačili. V borbeni, a nikoli nefer tekmi sta imeli obe moštvi dovolj možnosti, vendar sta oba vratarja, ki so se jima pridružili napadalci v svojih

nezmožnostih, preprečila višji rezultat.

Igrali so: Marič, Kelih, N. Dovjak, A. Dovjak, Travnik, N. Olip, Oraže, Mohorčič, Jug, Toševski, P. Olip (42. St. Olip).

Uršla gora pod 23 : Sele pod 23 4 : 2

Moštvo pod 23 je moralo tokrat nadomestiti tri standardne igralce, zanje so igrali mladinci, ki pa so se prav dobro vživeli v moštvo. Moštvo je igralo bolje, kot bi se dalo sklepati iz rezultata, poraz gre tudi na račun napada, ki ni izrabil danih prilik.

NASLEDNJE TEKME DSG SELE:

Nedelja, 9. 9., domače igrišče: Sele pod 23 : Bistrica

pod 23 ob 14. uri. Sele : Bistrica ob 16. uri.

SAK : VELIKOVEC 1 : 3

V nedeljo, 2. septembra 1979, je SAK igral „doma“ na Koschatovem igrišču, po štirinajstih dneh odmora (v 3. kolu so bili prosti), proti Velikovcu. Nabralo se je kar lepo število gledalcev (300 !). Po prvih minutah, v katerih nobeno moštvo ni moglo pričati, je Velik s prostim strelom, iz zelo težavnega kota, zatresel mrežo Velikovčanov.

Po tem голу je SAK vedno bolj nevarno napadal in dobil igro v roke. Tedaj pa je vratar Dodič dobil pravi „štajerski gol“, kajti žoga mu je padla na šestnajstmetrovski

liniji iz rok in igralec iz Velikovca je izenačil. Igralci SAK-a so postali nervozni. Kmalu navrh je prodril igralec iz Velikovca nevarno v kazenski prostor, tako da ga je obramba morala „podreti“. Enajstmetrovka in 1 : 2 za Velikovce.

Po odmoru so igralci SAK-a sicer močno napadali, toda gola niso mogli dati. Nekajkrat se je tudi izkazal Velikovški vratar. V zadnjih minutah pa je uspel iz protinapađa Velikovčanom še tretji gol, in so upravičeno odnesli obe točki.

Igrali so: Dodič; Jakopič, Pandel, Woschitz, Sommeregger; Zablatnik, Golec, Fera; Polanšek, Hobel, Velik;

Grilc, Perč J., Zablatnik P. Kri

NASLEDNJE TEKME SAK: ATUS Borovlje pod 23 : SAK pod 23 ob 8.30. ATUS BOROVLE I : SAK I ob 10.15 na igrišču v Borovljah.

ŠMIHEL ZMAGAL 4 : 0 (1 : 0)

Ekipa iz Šmihela je v nedeljo proti NECI v Celovcu zmagala kar s 4 : 0. Potrebovali so 45 minut, da so se uigrali. V drugem polčasu pa so začeli forsirat tekmo, tako da so iz lepih kombinacij sledili še trije lepi goli. Gole so dali: Britzmann Ernst (2), Martič in Mijatovič.

Prihodnja tekma bo proti Štebnu v Labotski dolini na domačem igrišču.

„Spet bo treba v mesto,“ je rekla frizerka gospa Hebestreitova, kajti stanovala je na drugem bregu. „Spet bo treba v mesto,“ je rekla, „vsega že zmanjkuje. Potrebujem brilantino in tudi milo moram naročiti. Kje naj vzamem čas, če si ga ne ukradem?“

Gregec je stekel na hodnik, vzela čepico, se vrnil in rekel: „Kaj naj torej prinesem?“

„Veliko premajhen si. Vsak dan koga povozijo. Od strahu bi umrla. Bom šla že raje sama.“

„Če pa ne utegneš,“ je zmago-slavno rekel sedemletni sin, šel po mamino ročno torbico, ki je bila na mizi, in pristavil: „No, kar daj mi denar!“

Frizerka, gospa Hebestreitova, je odkimala. „Ne! Čez most že. Ampak cesta na grad, Stari trg, Kolodvorska cesta — po teh ne smeš sam.“

„Saj gre tudi Naumanov Richard, pa se mu nič ne zgodi,“ je spet začel.

„Mi obljuješ, da boš zares pazil?“

„Seveda bom.“

„In da boš zmerom počakal, dokler prometni stražnik ne bo dal znaka?“

„Obljubljam.“

Potem mu je dala denar, on je trikrat brez napake ponovil, kaj mora prinesiti, potem pa je zvižgaje stekel navzdol po stopnicah.

Dve minuti zatem si je gospa Hebestreitova, čeprav pravzaprav ni utegnila, nataknila klobuk in začela dečku slediti. Odšla je iz hiše in stekla, dokler ni zagledala sina dvajset metrov pred sabo. Potem je začela hoditi počasneje in ni izpustila sina izpred oči.

„Dober dan, gospa Hebestreitova,“ je nenadoma nekdo rekel. Bila je žena poštnega inšpektorja Pfeiferja. „Namenjena sem ravno k vam. Moji lasje so že potrebni nege. Treba jih bo oprati in nekoliko nakodirati. Moj mož je dobil vstopnice za gledališče. Ali utegnete?“

„Oh, draga gospa, ali lahko počakate še eno uro? Nekaj stvari moram v naglici še nakupiti.“

„Prav, bom pa medtem skočila še k svoji sestri. Čez eno uro pa ...“

„Čez eno uro!“ je zaklicala gospa Hebestreitova in že hitela naprej za sinom. Samo, da bi se ne obrnil! Samo da bi je ne videl! Majhni fantki so v zadevah, ki jim jih zaupamo, zelo občutljivi. Kakor hitro odkrijejo, da njihovih obljub

E. KÄSTNER — M. S.:

Gregec in njegova mama

in njihove volje ne jemljejo resno, postanejo ali zelo žalostni ali pa potuhnjeni. Gospa Hebestreitova je to vedela in je zato hodila, kot bi se plazila po prstih.

Toda mali Gregec se ni obrnil. Hodil je po cesti, kot bi opravljal navse pomembno nalogo. Preden se je odpravil čez cesto, se je ozrl na levo in desno in, če je bil položaj kočljiv, potrpežljivo čakal, dokler prehod ni bil prost, potem pa je stekel na drugo stran ceste, kolikor hitro je mogel. Tako je prišel varno čez glavno cesto in čez most. In mama se je dvajset metrov za njim ginjena smehljala njegovim velikim pazljivostim. Na koncu Grajske ulice, tam, kjer se cesta izteka na Stari trg, je deček spet počakal in stopil na cesto šele, ko je bila prazna. Nenadoma pa je pridrvel — čisto nepričakovano in proti vsem prometnim predpisom — iz Kolodvorske ceste avto in tik pred dečkom šele v zadnjem hipu zavrl.

Gospa Hebestreitova je kriknila

Najbrž ni dežele na svetu, kjer mora prestati turist toliko naporov kot v Grčiji. Težava je namreč v tem, da so stari Grki svoje templje, amfiteatre in nagrobnike raztresli po vsej deželi, ne da bi pomislili, kakšne težave bodo s tem 3000 let pozneje povzročili turistom.

Zaradi te brezobzirnosti mora zdaj turist preživeti cele tedne v avtobusih, se na hrbtih oslov vzpenjati na visoke gore, v čolnih pretrpeti vse vrste morske bolezni in prehoditi na tisoče stopnic, na koncu pa pride do ugotovitve, da bi stari Grki vse te čudovite zgradbe prav tako lahko postavili v bližini atenskega letališča.

Nič čudnega torej, če marsikateri turist na potovanju po Grčiji slednjič prispe do točke, ko kratko malo ne more več naprej.

Na stari barki, ki je plula na otok Aegino, sem spoznal enega teh nesrečnikov. Revež je bil Američan in je bil v spremstvu žene.

Ko sem zakonca prvič opazil, je naša barka ravno zapuščala Pirej, žena se je poglobila v študij perspekta.

„Willy,“ je rekla, „tu piše, da je

in si prestrašeno z rokami zatislila usta. Naglo je stopila za skupino ljudi, ki se je zbrala okoli avtomobila, in slišala, kako se njen deček jezi:

„Najbrž ne veste, kako je treba voziti, kajne? Če bi bila zdaj moja mama tukaj, bi vam že pokazala!“ Ljudje so se smejali, gospa Hebestreitova pa je pogoltnila nekaj drobnih solz. Potem je šel deček naprej. Še previdneje kot prej. Zdrav in cel je prišel v trgovino, ona za njim.

Skrila se je za stopnicami v veži. Deset minut zatem so se na stopnicah zaslišali otroški koraki. Žena se je sklonila naprej in videla, kako gre njen mali po stopnicah. Med vrati je obstal, si ogledal račun, preštel denar, stisnil zavitek pod roko in odšel.

Njegova pot nazaj je potekla brez nevarnosti. Gospa Hebestreitova je sledila svojemu Gregcu do Viteške ulice, potem pa je hitela po Altertovi in Luizini cesti domov,

in sicer tako hitro, da je bila kljub ovinku skoraj pet minut prej doma kot deček.

Naglo je snela klobuk, smuknila v frizerski plašč in dala na krožnik velik kos češnjevega zavitka.

„Sem že tu,“ je rekel Gregec, ko mu je odprla vrata.

Razvil je brilantno in nove klešče za navijanje las. Milo bo jutri prinesel raznašalec. In račun se je ujema z ostankom denarja, ki ga je položil na mizo.

„To si pa res dobro opravil,“ je rekla mama. „Tu imaš za nagrado češnjev zavitek.“ Ugriznil je vanj in ga jedel s prijetno zavestjo, da je zavitek popolnoma zaslužil. Pravzaprav ga je mikalo, da bi povedal, kaj je doživel na Starem trgu. Pa je zamolčal, da bi mame ne prestrašil.

Potem je prišla žena poštnega inšpektorja in Gregec je šel v kuhinjo. Medtem ko je stranki umivala glavo, je gospa Hebestreitova pripovedovala svojo popoldansko dogodivščino. „Srce se mi je usta-

vilo,“ je rekla. „Pomislite, če bi ta človek povozil mojega fanta! Samo če pomislim na to, se mi zašibijo kolena.“

„V takih primerih ste brez moči.“ je rekla gospa Pfeiferjeva pod gorjo milnih mehurčkov. „Nihče ne more več kot paziti. To bi se lahko primerilo meni.“

„Seveda, ne pa vašemu sinu! Au! Voda je prevročila!“

Gospa Hebestreitova je dodala mrzle vode, zdrgnila glavo in rekla: „Sprva sem mislila, da nimam časa. Komaj pa je odšel, že sem stekla za njim.“

„Takšno je življenje,“ je rekla inšpektorjeva žena in kihnila.

Medtem je mali Gregec sedel v kuhinji na tleh in se igral cestni promet. Prostor pred številnikom je bil Stari trg. Zaboj za premog je bil avtomobil, in ta je pravkar zavil iz Kolodvorske ulice okoli vogala.

„Nesramnej grdi!“ je zakričal Gregec in mislil pri tem pisanega psa iz blaga, ki je krotko čepel na zaboju za premog. „Kaj ne vidite, da je pot zaprta? Naznanil vas bom in potem vas bodo za nekaj let zaprli. Imate sploh voziško dovoljenje?“

In potem je udaril psa za uho, da je kot čik zletel po zraku in izginil v velikem aluminijastem vrču.

ART BUCHWALD:

Utrujeni turist

bil aeginski tempelj zgrajen v šestem stoletju pred našim štetjem v dorskem slogu.“

„Tako, tako,“ je dejal Willy in si z eno roko zakrival oči.

„Aegina je cvetela od leta 734 do 459 pred našim štetjem in je imela tedaj 40.000 prebivalcev in 400.000 sužnjev.“

„Torej deset sužnjev na prebivalca,“ je ugotovil Willy in brezbrizno buljil v vodo.

„Otok ima zdaj samo še 10.000 prebivalcev.“

„No, potem pa jih je mnogo pomrlo,“ je odgovoril Willy.

„Mislim, da je dobro, če o kakšnem kraju kaj vemo, preden pridemo tja,“ je rekla žena.

„Prav, prav. Ampak današnji dan je že četrti, ko sem moral vstati ob šestih. In zdi se, da te grške kulture ni konca.“

„V Hidri je samostan iz 15. stoletja. Stoji sredi mesta. Ne bo ti treba jezdit na oslu.“

„Kaj hočeš reči s tem, da mi na Hidri ne bo treba jezdit na oslu? Mar bom moral še kje jezdit na oslu?“

„Samo k templju na otoku Aegini. Ampak takšna ježa na oslu je čudovita.“

„Včeraj sem jezdil na oslu,“ je rekel Willy. „V nedeljo sem jezdil na oslu, v soboto sem jezdil na oslu. Kdaj se naposled odpeljeva domov, da bom lahko zopet sedel v avto?“

„Ne bodi otročji! Ko si bomo ogledali otoke Aegino, Poros in Hidro, nam preostane še Kreta, Rodos in Epidaurus.“

„Zakaj?“

„Kako, zakaj?“

„Zakaj se moramo odpeljati še tja?“

„Zato, ker smo napravili dolgo pot iz Amerike do sem, da bi si ogledali antično Grčijo.“

„Kdo bo pa že vedel, da si tega ali onega otoka nismo ogledali? Akropolis, no, nič ne rečem. Toda videli smo templje, ki o njih živa duša ni nič slišala.“

„To je dobro za našo izobrazbo.“

„Morda za tvojo, sicer pa se ne spomnim prav ničesar, o čemer so nam vodiči govorili. Vse to je zame grščina.“

„Zelo zabavno,“ je rekla žena.

Nato se je zopet poglobila v perspekt. „Na otoku Porosu je Demosten, največji govornik antičnih Aten, napravil samomor, da ne bi padel v roke sovražnikov.“

„Strašno važno,“ je rekel Willy in pogledal k meni. „Ste Američan?“

Priznal sem, da sem Američan.

„Znate kvartati?“

Priznal sem, da znam kvartati.

Willy se je prvič nasmehnil. Izvlekel je iz torbe karte in rekel:

„Tole bo prvi zanimiv dan, odkar sem v Grčiji.“

Valentin Polanšek

28

Križ s križi

In tudi dijakov oče je dobil namige iz sosedovega kroga, ki je imel kaj nepregledne, a vendar zaupne stike nekam na višja mesta. Drugače je bil sosedov pravi sosed. V redu človek. Tega se je oče zavedal. Predobro je vedel tudi, da sosedov ne javlja ničesar takega oblastem, kar bi Podgorca težilo. Vprašanje je le, kako dolgo bo mogel sosed igrati svojo dvojno vlogo ... To se je oče marsikdaj spraševal.

Za malico so izbrali senčen kraj za prijaznimi leskovimi grmi. Kljub vojnemu času je bila malca kaj dobrega. Kmetje so za najtežje delo še vedno prihranili kak priboljšek. Košnja in žetev pa sta glavni opravili čez poletje!

K malici se je zbrala vsa otročad in sredi razposajenega živžava je pomignil oče dijaku, da stopita malce vstran.

— Kako si spal nocoj?

— Kot ponavadi. Tukaj se čisto drugače spi kot v mestu. Mislim je na že navajeni zatohli buč tovarne za gumi v bližini dijaškega doma, na loko-

motivne žvižge in sopihanje s kranjskega kolo-dvora, kar je poleg nenadnih streljanj in silnih pokov bila nočna vsebina.

— Si ponoči kaj slišal?

Dijak je odprto gledal očeta:

— Seveda sem slišal in videl tudi!

Hitreje kot običajno je dejal oče:

— To itak veš, da je treba molčati. Molčati pod vsakim pogojem. Dandanes se ne ve, v kakšne težave na vsem lepem zaradi ene nepremišljene besede lahko zagaziš!

— Vem.

Oče si je zavil novo cigareto. Potem je zavil še eno. Sinu jo je dal, ki pa se je skoraj ustrašil:

Mar sem že res večji kot otrok, da mi jo sam da? Tako sta prvič kadila oče in sin.

Nista pa vedela, da je prvič ... in zadnjič!

Dijakovo drugo šolsko leto se je začelo točno 24. avgusta 1943. Mladi človek pa je imel v svoji duhovni, duševni in telesni rasti občutek, da je tisti čas prvega leta v davni minulosti. Zlasti še zaradi tega, ker je bilo z novim šolskim letom toliko sprememb v domu in šoli. Pa tudi med dijaki samimi. Vsi so bili večji in bolj tovariški, razen redkih izjem okoli Ziljana Drumlja. Prve dneve v drugem letniku je očividno še vsak podoživljal svoje počitnice. Posebno z ozirom na mirno vsakdanjost za tiste, ki so prebivali na podeželju, v prvi vrsti pa glede prehrane. Kajti doma so lahko jedli, jedli in se nažokali tudi s kakšno redko poslastico. Besede o dobrotah za želodček so v tistih vojnih letih kro-

žile pogosto med mladci. Kako so uživali filme, v katerih so lepo oblečeni ljudje sedeli pri obilno pokriti mizah in uživali lukulične dobrote. Filmski gledalci pa so požirali sline in se šalili, da so združili še večji tek. Zato so se ponavadi po takih filmskih predstavah navalili na svoje omare, kjer je še vendarle imel vsak kak skromen priboljšek. Seveda pa ne kaj takega kot v sitih filmih iz mirnih predvojnih časov.

Prva pomembna sprememba je bila v 2. b razredu z grupenfirerji. Prejšnjega Viliya so še nosili v prijetnem spominu. Vili je bil le pol leta pri njih. Potem so ga vpoklicali k vojakom. Pisal je še razredu. V študijski sobi je visela njegova vojaška slika. Vili je bil sedaj že mesece pogrešan. Na vzhodni fronti seveda. Fantje so žalovali za njim. Vsak je skrivaje mislil: Morda pa le prebreme sovjetsko ujetništvo. Glasno seveda nihče ni izpovedal svojih misli, četudi je od stalingrajske katastrofe od letošnjega februarja sem bilo poluradno v pogovorih, da so Nemci v ruskem ujetništvu. Seveda so za vsakega slikali najstrašnejšo Sibirijo.

Na grupenfirerja Valtarja se dijak ni rad spominjal. Posebo še ne, ker mu je za lanskoletno božično darilo izbral neko prusko knjižico s pikastim posvetilom:

„Odpor je zato, do se zlomi!“

— Bedak, niti trohice resnice ni v tem zame! Bahavi mestni frkolin niti ni imel pojma, kako je bilo meni v resnici pri srcu. Dijak ga ni omenjal v svojih spominih.

TV AVSTRIJA

1. SPORED

NEDELJA, 9. septembra: 11.00 Tirolske deželne volitve: konfrontacija glavnih kandidatov — 15.45 Spite marriage — 17.00 Toby in Tobias — 17.30 Cebela Maja — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Klub seniorjev — 18.30 Živalski signali — 19.00 Avstrija v sliki — 19.25 Kristijan v času — 19.30 Čas v sliki 1 s kulturo — 19.50 Šport — 20.15 Sami pošteni ljudje — 21.45 Šport — 21.55 Iz dnevnika Andreja Malrauxa — 22.45 Poročila.

PONEDELJEK, 10. septembra: 9.00 Am, dam, des — 9.30 Dežela in ljudje — 10.00 To je London — 10.30 Borba za Rim — 17.00 Am, dam, des — 17.25 Jazbec in slikanje — 17.30 Lassie — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Do konca sveta — 18.25 ORF danes — 18.30 Mi — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki 1 s kulturo in športom — 20.00 Šport ob ponedeljkih — 21.00 Serpiko — 21.50 Poročila.

TOREK, 11. septembra: 9.00 Am, dam, des — 9.30 Hello, hello, hello — 10.00 Cerkevna zgodovina — 10.30 Spite marriage — 17.00 Am, dam, des — 17.25 Oddaja z mišjo — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Očetje cunj — 18.25 ORF danes — 18.30 Mi — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki 1 s kulturo in športom — 20.00 Kaj sem? (Robert Lembke) — 20.55 Pomanjkanje v izobilju — 21.45 Zdravnik in ljuba živina — 22.35 Poročila in šport.

SREDA, 12. septembra: 9.00 Oddaja z mišjo — 9.30 Italijanščina — 10.00 Svetloba na temni podlagi — 10.30 Napoleon od Broadwaya — 17.00 Začarano mesto — 17.25 Temnordeči avtobus — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Tony Randall — 18.25 ORF danes — 18.30 Mi — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki 1 s kulturo in športom — 20.00 Kottan poizveduje — 21.25 Pridna Greta — 22.00 Poročila in šport.

ČETRTEK, 13. septembra: 9.00 Am, dam, des — 9.30 Les gammas! Les gammas! — 10.00 Obraz stoletij — 10.30 Afera — 17.00 Am, dam, des — 17.25 Pan Tau — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Televizijska kuhinja — 18.25 ORF danes — 18.30 Mi — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki 1 s kulturo in športom — 20.00 Kazimir in Karolina (Odön von Horvath) — 21.45 Poročila in šport.

PETEK, 14. septembra: 9.00 Am, dam, des — 9.30 Ruščina — 10.00 Običajno razstavo — 10.30 Klub seniorjev — 11.00 ... in samo resnico — 17.00 Am, dam, des — 17.25 Deset svinj — 17.30 Slike našega sveta — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Muppets šov — 18.25 ORF danes — 18.30 Mi — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki 1 s kulturo in športom — 20.15 Stari (kriminalka) — 21.25 Energija — 22.10

Šport — 22.20 Jeremiah Johnson — 0.05 Poročila.

SOBOTA, 15. septembra: 15.15 Lovci cesarja — 17.00 Kdor dela zraven — 17.30 Pinokio — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Pan optikum — 18.25 Dober večer v soboto... reče Heinz Conrads — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki 1 s kulturo — 19.50 Šport — 20.15 Eden bo zmagal — 22.10 Šport — 22.25 Vprašanja kristjanov — 22.35 Doc — 0.10 Poročila.

TV Avstrija 2. spored

NEDELJA, 9. septembra: 13.00 Šport — 17.00 Dežela in ljudje — 17.30 Pregled — 18.00 In name only — 19.15 Serenata za žegen — 20.00 Knjižni bazar — 20.15 Glasba — Berlin 1979 — 21.45 Brez nagobčnika.

PONEDELJEK, 10. septembra: 18.00 Hello, hello, hello — 18.25 ORF danes — 18.30 Strahovi — 19.30 Orientacija — 20.00 Zdravnik in ljuba živina — 20.50 Prost vstop — 21.50 Čas v sliki 2 — 22.20 Duh čebelnjaka.

TOREK, 11. septembra: 18.00 Italijanščina — 18.00 ORF danes — 18.30 Aktualno znanje — 19.30 Dekle pade z neba — 20.00 Afera — 21.35 Čas v sliki 2 s kulturo — 22.10 Club 2.

SREDA, 12. septembra: 18.00 Les gammas! Les gammas! — 18.30 Bulgarski ritmi — 18.50 Stari Plovdiv — 19.20 1000 let bolgarskega rokopisa — 20.00 Glasba za vse — 21.00 Trailer — 21.45 Čas v sliki 2 s kulturo — 22.20 S streho, šarmom in melono.

ČETRTEK, 13. septembra: 18.00 Ruščina — 18.25 ORF danes — 18.30 Brez nagobčnika — 19.30 Paul in Virginija — 20.00 V Vašem interesu — 21.30 Čas v sliki 2 s kulturo — 22.05 Club 2.

PETEK, 14. septembra: 18.00 Orientacija — 18.30 Sliks — 19.30 Trailer — 20.15 Prazna vera napredek — 21.00

RADIO CELOVEC SLOVENSKE ODDAJE

NEDELJA, 9. septembra:

07.05—07.35 Duhovni nagovor — Naj pesmica naša darilo vam bo.

PONEDELJEK, 10. septembra:

14.10—15.00 Celovski radijski dnevnik — Nekoroški zbori.

TOREK, 11. septembra:

09.30—10.00 Pisani svet.
14.10—15.00 Celovski radijski

Nova — 21.25 Romanca — 22.15 Čas v sliki 2 s kulturo in karikaturami tedna — 22.50 Internacionalna šov v petek.

SOBOTA, 15. septembra: 17.00 Judo — 18.00 Počitnice na Saltkrokanu — 19.30 The Munsters — 19.55 Galerija — 20.15 Joseph Roth, Hiob — 21.30 Bourbon Street.

TV Ljubljana 1. SPORED

NEDELJA, 9. septembra: 8.05 Poročila — 8.10 Od vsakega jutra raste dan: Vrh, Poljane, Doberdob — 8.40 F. Zizek: Ipavci — 9.55 Sezamova ulica, mladinska serija — 10.55 Svetovno veslaško prvenstvo, prenos s Bleda — 12.30 TV kažipot — 12.50 Kmetijska oddaja — 13.55 Svetovno veslaško prvenstvo — 16.30 Poročila — 16.35 Domovina belih medvedov, dokumentarni film — Kako se oblačimo — Beograd — oddaja iz cikla Karavana — Športna poročila — Čim trši bo padec — 19.20 Risanka — 19.30 TV dnevnik — 20.20 TV drama — 21.20 Trnova pot demokracije, oddaja iz cikla Latinska Amerika — 22.05 Portreti: New Swing Quartet — 22.20 Športni pregled — 23.05 TV dnevnik.

PONEDELJEK, 10. septembra: 8.55 TV v šoli: Pravopis, Zagrebški muzej, M. Krleža: V agoniji — 10.00 TV v šoli: Materinščina, Risanka, Biologija — 11.10 TV v šoli: Za najmlajše — 14.50 TV v šoli — ponovitev — 16.00 TV v šoli — ponovitev — 17.10 Poročila — 17.15 7 stopnic do glasbe: 12 slonov — 17.35 Lastovka z meglenega otoka, sovjetski dok. film — 18.05 Uvod v moderno umetnost, odd. iz cikla Estetika — 18.35 Obzornik — 18.45 Mladi za mlade — 19.15 Risanka — 19.30 TV dnevnik — 20.00 H. Whitmore: Gluhonema, TV drama — 21.25 Kulturne diagonale —

dnevnik. — Sport — Zanimalo vas bo.

SREDA, 12. septembra: 14.10—15.00 Celovski radijski dnevnik — Komorna glasba — Koroški kulturni pregled.

ČETRTEK, 13. septembra: 14.10—15.00 Celovski radijski dnevnik — „Kdo je za koga?“

PETEK, 14. septembra: 14.10—15.00 Celovski radijski dnevnik — Zabavna glasba — Spominjamo se.

SOBOTA, 15. septembra: 09.45—10.30 Od pesmi do pesmi — od srca do srca.

22.05 TV dnevnik — 22.20 Mozaik kratkega filma: Beli grobovi.

TOREK, 11. septembra: 9.15 TV v šoli: Jugoslavija, Ali ste vedeli, Dnevnik — 10.00 TV v šoli: dokumentarni film, Glasbena vzgoja — 14.45 TV v šoli — ponovitev — 17.20 Poročila — 17.25 Zapiski za mlade: Radovan Gobec — 18.00 Pisani svet; Kolpa — I. del — 18.35 Obzornik — 18.45 Dokumentarna oddaja — 19.15 Risanka — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Aktualna oddaja — 20.55 H. Sienkiewicz: Rodbina Polanieckih, TV nadaljevanka — 22.10 TV dnevnik — 22.25 Iz koncertnih dvoran — H. W. Henze: Koncert za oboo, harfo in orkester, P. I. Čajkovski: Italijanski Capriccio.

SREDA, 12. septembra: 9.30 TV v šoli: Za učitelje, Dežela in ljudje — 10.00 TV v šoli: Izobraževalni film, Risanka, Kocka, kocka, Španščina — 17.20 Poročila — 17.25 Z besedo in sliko — F. Forstnerič: Kruh — 17.40 Od slike do slike — 18.15 Ne prezrite — 18.30 Obzornik — 18.40 Poletni tabor glasbene mladine v Grozjanu — 19.15 Risanka — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Film tedna: Ti in jaz — sovjetski film — 21.30 Majhne skrivnosti velikih kuharskih mojstrov — 21.35 Miniature: Slovenski trobilni kvintet — 21.55 TV dnevnik.

ČETRTEK, 13. septembra: 9.10 TV v šoli: Kraj kjer živim, Matematika — 10.00 TV v šoli: Francoščina — 10.30 TV v šoli: Kemija, Risanka, Zemljepis — 17.20 Poročila — 17.25 Mala čebelica, otroška serija — 17.40 Strah pred praznim prostorom, oddaja iz cikla Dečičina za prihodnost — 18.35 Obzornik — 18.45 Nadobudneži — 19.15 Risanka — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Oči kritike — 20.45 Štiri ženske — dokumentarna oddaja — 21.40 Jazz na Ekranu: Kvartet Toneta Janše — 22.00 TV dnevnik.

PETEK, 14. septembra: 8.55 TV v šoli: Morje, Slovenščina, Ruščina — 10.00 TV v šoli: Angleščina, Zgodovina, Izobraževalna reportaža — 14.55 TV v šoli: — ponovitev — 17.20 Poročila — 17.25 Usoda nekega Charlieja — 17.40 Raznašalci časopisov, otroška serija — 18.10 Tri srca (Radenci '79), glasbena oddaja — 18.35 Obzornik — 18.45 Spekter, izobraževalna oddaja — 19.15 Risanka — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Zabavna glasbena oddaja — 20.55 Junaki serijskega filma: Toma — 21.45 TV dnevnik — 22.00 Nočni kino: James Dean — ameriški film.

SOBOTA, 15. septembra: 8.00 Poročila — 8.05 Z besedo in sliko — F. Forstnerič: Kruh — 8.20 Mala čebelica, otroška oddaja — 8.35 7 stopnic do glasbe: 12 slonov — 8.50 Nadobudneži, — 9.25 Pisani svet — 10.00 Ukradeni in okradeni, oddaja iz cikla Čas, ki živi — 10.30 A. Tolstoj: Trnova pot, TV nadaljevanka — 14.10 Poročila — 14.15 Pokonci delfina, jugoslovanski film — 15.55 Sredozemske igre, prenos začete slovesnosti v Splitu — 18.00 Naš

kraj — 18.10 Milva, zabavno glasbena oddaja — 18.50 Muppet show: Madeline Khan — 19.15 Risanka — 19.30 TV dnevnik — 20.00 L. N. Tolstoj: Ana Karenina, TV nadaljevanka — 20.55 Kako se oblačimo — 21.00 Navidezni velikani, ameriški film — 22.30 TV dnevnik — 22.50 Kažipot.

TV Ljubljana 2. spored

NEDELJA, 9. septembra: 15.00 Poletno popoldne — 17.30 TV dnevnik — 17.45 Mladinski film — 19.30 TV dnevnik — 20.20 Dokumentarna oddaja — 21.20 Včeraj, danes jutri — 21.30 Film tedna.

PONEDELJEK, 10. septembra: 17.10 TV dnevnik v madžarščini — 17.30 TV dnevnik — 17.45 Otroci pojo — 18.00 Živel je car — 18.15 Izobraževalna oddaja — 18.45 Mladi za mlade — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Športna oddaja — 20.30 Izkušnje — 21.05 Poročila — 21.15 Celovečerni film.

TOREK, 11. septembra: 17.10 TV dnevnik v madžarščini — 17.30 TV dnevnik — 17.45 Pionirski TV studio — 18.15 Nove knjige — 18.45 Glasbena oddaja — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Bitef na TV — 21.10 Včeraj, danes, jutri — 21.30 Znanost — 22.15 Rock and Roll v Beogradu, III. del.

SREDA, 12. septembra: 17.10 TV dnevnik v madžarščini — 17.30 TV dnevnik — 17.45 Tehnica za natančno tehtanje — 18.15 Izobraževalna oddaja —

Koroška stvarnost — V NAŠEM TEDNIKU

18.45 Pesem in upor — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Športna sredo — 22.30 TV dnevnik.

ČETRTEK, 13. septembra: 17.10 TV dnevnik v madžarščini — 17.30 TV dnevnik — 18.45 Kapetan Mikula mali, otroška serija — 18.15 Znanost — 18.45 Kviz — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Neposredni stiki — 22.00 Poročila.

PETEK, 14. septembra: 17.10 TV dnevnik v madžarščini — 17.30 TV dnevnik — 17.45 Otroška oddaja — 18.15 Družbena tema — 18.45 Od vsakega jutra raste dan — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Kulturna oddaja — 21.00 Včeraj, danes, jutri — 21.20 Portreti — 21.50 Zabavna glasbena oddaja — 22.40 Glasbeni atelje.

SOBOTA, 15. septembra: 18.10 Poročila — 18.15 Narodna glasba — 18.45 Dokumentarna oddaja — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Glasbena oddaja — 20.50 Poročila — 21.00 Dokumentarna oddaja.

Vili je bil kaj drugega. Tudi njega so poslali v minulni zimi s skupino najbolj revnih v neko hišo na krajslajtingo, oddelek Rdečega križa, in ga oblekli v zimski plašč. Tudi dijak je bil med tistimi. Stal je tako dolgo v ozadju, da je preostal zanj le nekaj površnik, ki mu je bil na vse konce prevelik. Pomislil je na domačo šiviljo ob trgu, Nužiko, ki je pre naredila zanj marsikatero odraslo capo. Tako je tudi pozneje bilo — in nosil je svoj prvi plašč iz dobrega debelega blaga.

Drumelj je bil prvi, ki ga je uščipnil v domu zaradi prevelikega podarjenega površnika:

— Je itak od kake židovske svinje. Za takega bindišarskega prasca je pa dobro.

Tedaj ni veliko manjkalo, da se dijak zakadi v zaničevalca.

Ko ga je po tednih ogledoval Drumelj v dobro prekrojenem plašču, je spet začel:

— So ti predelali judovske cape? Je pa že gotovo kak vaš komunist tako znal predelati zplenjeno robo. Pri vas tam za Karavankami je vse polno komunistov. Saj se marsikaj čuje!

— Če je Slovenec, ni zato že komunist! Prvič mu je dijak kaj takega rekel. Drumelj pa ni odnehal:

— Ti si že prava pokveka!

— Ničesar ti ne hočem, zakaj pa mi ne daš miru. Ali se naj pritožim? Drumelj je stopil in ga štrcnil s kazalcem po nosu:

— Ti pa pritoževati se. Si lahko nemškemu bogu hvaležen, da smeš tukaj v šolo hoditi!

— Kdo pa si ti?

Saj sam praviš, da tudi pri vas v Zilji še slovensko govorijo. Saj so tudi od vas izselili 1942 nekaj Slovencev!

— In ti so zdaj proč, taki škodljivci nemškega naroda. Kar jih je še ostalo, so bindišarji, koroški bindišarji, ki so zvesti firerju in domovini, si razumel?

Videlo pa se je na njem, da ga je dijak pičil na pravem kraju. Napetost med njima pa je ostala na prej.

— Tudi v drugem letniku.

Nova dva grupenfirerja, dijaka iz tretjega letnika, Vengar in Bilčnik, sta skušala uvesti sproščene tovaršike odnose med sabo in njunimi varovanci, v kolikor je šlo za domsko dogajanje. V šoli pa itak niso imeli tudi prej ne grupenfirerji oblasti.

Čisto nepričakovano pa je prišlo do novega konflikta z Drumljem: V jerbasu za odpadke so v spalnici našli pokvarjeno in splesneno klobaso. Poizvedovali so za storilcem. Kajti nekaj nezaslišanega je to, da nekdo meče hrano proč in je ne razdeli tovariško med sodijake!

Dežurni in Bržnik sprašujeta po vrsti, kdo je dobil zadnje čase zavoj od doma. Nekateri so se priglasiili. Tudi dijak med njimi. Točno je vedel naštet, kaj so mu poslali od doma: pogačo in kruha, dozo Nestle (vrsta otroške jedi v prašni obliki) — in celo domačo klobaso.

Pa je bil Drumelj s svojo lažjo pri roki! Videti je hotel, kako je dijak odvrget klobaso. Pa kar jav-

no vpričo vseh dijakov ga je začel obmetavati z vzdevki in sumničenji. Dolgo se je premikalo sem ter tja. Djak se je od samega razočaranja nad tako hudobijo zjokal. Vse je izgledalo, da ga hočejo prisiliti k priznanju. Grupenfirer Bržnik, ki se je prej pomembno nasmihal ob Drumljevih izpadih, je začel groziti s policijskim psom, ki bo pokazal resnico.

— Naj pride pes, jaz se ga ne bojim, ker sem nedolžen, česar me obdolžujete!

Tedaj pa vstane Gučej in pove mirno: — On ni bil. Kako tudi, saj sva z Hiaseljnomo skupaj pojedla z njim njegovo klobaso.

Hiaselj pa se je razjezil: — Kako pa se more Drumelj tako lagati?

Zadeva je bila končana. Nekateri so se smejali, drugi pa norčevali. Nevtralna sredina pa se je očitno izogibala Drumljeve družčine.

Grupenfirer Bržnik je samo zadnja dva meseca vodil prvoletnike. Ko je bil tudi vpoklican, ni dobil v slovo ničesar. Tisti časi so bili mimo, ko so fantje imeli radi Vilija, sina nekdanjega levičarja rudarja v Plajbergu.

Sedaj ni bilo problemov glede nazivanja grupenfirerjev. Četudi so že lansko leto uvedli, da mora dijak vsakega profesorja nagovarjati le tako „vzgojitelj ti!“ (Erzieher du!) in ne z „gospod profesor,“ se vendar to ni uveljavilo. Dijaki so ovinkovali po svoje — in po starem, profesorji pa so nagovarjali dijake v tretji osebi, kar je večkrat zvenelo prav zabavno.

(Dalje prihodnjič)

Umrla učiteljica naših žen in mater sestra Gonzaga

Rodila se je 5. 2. 1922 v Hrušici pri Jesenicah. Do leta 1932 je obiskovala ljudsko šolo v Jesenicah, nato štiri leta glavno šolo v Novem mestu. Sledilo je eno leto na gospodinjki šoli — pav tako v Novem mestu. Med leti 1938 in 1941 je obiskovala seminar kmetijsko-gospodinjke šole Bokalce. Od leta 1941 naprej pa višjo gospodinjko šolo „dr. Krek“ v Ljubljani.

Prvo njeno delovno mesto je bilo v Vetrinju, kjer je bila učiteljica v taboru beguncev v Vetrinju. To je bilo v letih 1945 in 1946. Do leta 1948 je poučevala begunce v taborišču v Lienzu. Leta 1948 je potem prvič prišla v Šentrupert pri Velikovcu. Tam je poučevala v gospodinjki šoli do leta 1950. Tedaj je vstopila v red slovenskih šolskih sester in se podala v Rim, kjer je bila do leta 1951. Spet je prišla v Šentrupert in tam delovala do leta 1959. Tedaj je hudo zbolela na nogi ter se dve leti — do leta 1961 — zdravila na Stolzalpe na Štajerskem. Leta 1961 je prišla v Celovec in bila do leta 1962 prefekt v Provincialni, nato do leta 1969 v Mohorjevi. Leta 1969 se je spet vrnila v Šentrupert, kjer je zadnje desetletje nadvse plodno delovala kot ravnateljica kmetijsko gospodinjke šole.

Bila je zelo zanesljiva in vestna ter so jo šolske oblasti zelo spoštovali in upoštevali. Šolsko nadzorstvo se je zaneslo nanjo.

Od 16. julija letos naprej je bila spet v bolnišnici, spet zaradi noge, kjer je imela strašne bolečine. Obnovili so operacijo, ki je sicer dobro uspela. Še v petek je govorila s svojo sestro prednico ter med

drugim dejala glede gospodinjke šole, zaradi katere se je vsa razdajala: „nekaj časa boste še sami, potem spet pridem.“ Bila je polna življenja, idealizma in optimizma. Zelo se je zanimala za vsa dogajanja v naših krajih; vsak teden si je pustila poslati Naš tednik, da je iz njega razbrala, kaj delajo njene bivše gojenke, sedaj gospodinjke in matere, na kulturnem področju.

Še ena beseda h kulturi: rajna sestra Gonzaga je bila duša tradicionalnih srečanj absolventk ter vsakoletnih zaključnih prireditev šentruperske gospodinjke šole. Posebno žilico je imela za režiranje prizorov in iger. Marsikateri kulturni delavki na vasi je ravno s tem vzbudila smisel za dejavnost na odru.

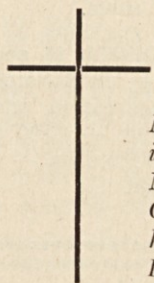
Sestra Gonzaga bo manjkala hiši v Šentrupertu, manjkala bo vsem koroškim Slovincem.

Pogreba rajne sestre Gonzage se je poleg velikega števila duhov-

nikov udeležilo še večje število sester. Posebnost tega pogreba je bila, da se od pokojne s solzami v očeh niso poslovili le sorodniki, temveč je imelo solze tudi več sto bivših gojenk sestre Gonzage. Pogrebne obrede je opravil Valentin Gotthard ob asistenci župnika Dameja.

Na odprtem grobu sta spregovorila nadzornik dr. Valentin Inzko, v imenu NSKS in slovenske narodne skupnosti pa član predsedstva Karel Smolle, ki je v svojih besedah poudaril izročilo pokojne: optimizem, voljo do dela, odprtost do mladine, globoko razumevanje koroških razmer ter vero v vstalega Boga in vstajenje naroda.

K slikam: ob 30-letnici NT je sestra Gonzaga sprejela priznanje NSKS; v sredi: v imenu NSKS je spregovoril Karel Smolle; spodaj: pogled na številne udeležence pogreba.

*Moje noge je postavil na varno
in utrdil moje korake.
Navdihnil mi je novo pesem
Gospodu,
hvalno pesem našemu Bogu.
Ps 39, 3, 4.*

Ob prebujanju jutranje zarje, 1. septembra 1979, je naša draga sestra

Marija Gonzaga Kobentar (Jerica)

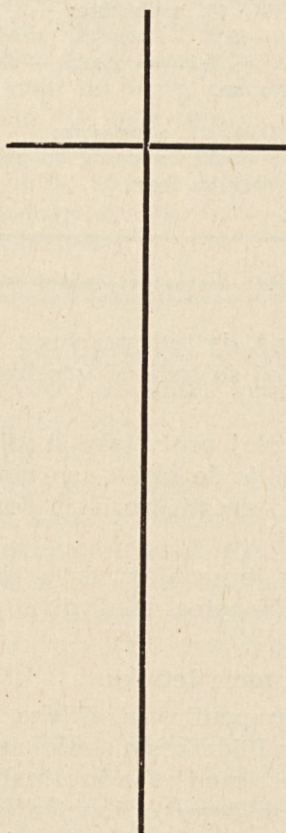
v starosti 57 let brez slovesa odhitela v večnost.

Pogreb je bil v sredo, 5. septembra 1979, ob 14.30 popoldne v Št. Rupertu pri Velikovcu.

Ker se nisi nič poslovila, živimo še v trdnem upanju na vstajensko snidenje s teboj.

Celovec-Št. Rupert, 1. septembra 1979.

ŠOLSKE SESTRE

Kristus, Veliki duhovnik, je v soboto, 1. septembra, po dolgi bolezni, a vseeno nenadoma, poklical k sebi svojo zvesto služabnico

č. sestro

Marijo Gonzago Kobentar (Jerico)

vse prezgodaj, v starosti 57 let. Bila je vzgojiteljica, ki je vložila svojo energijo in vse svoje sposobnosti v prid slovenske študirajoče mladine ter predvsem v izobraževanje deklet ter v njihovo pripravo na odgovorne naloge žena in mater.

Tri vogale premnogih naših zavednih hiš držijo pokonci ravno žene —, katerim je naša draga rajna dala potrebno znanje na pot.

Pokojna bo ostala za vse koroške Slovence nepozabna.

NARODNI SVET KOROŠKIH SLOVENCEV